



PRIORITEITEN VOOR WELVAART

PRIORITEITEN VOOR WELVAART

2024 OVERZICHT VAN ACTIVITEITEN

Europese Investeringsbank Groep – Overzicht van Activiteiten 2024
Prioriteiten voor welvaart

© Europese Investeringsbank, 2025.

98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxemburg

Alle rechten voorbehouden.

Vragen over rechten en licenties kunnen worden gericht aan publications@eib.org.

Ga voor meer informatie over de activiteiten van de EIB naar onze website www.eib.org.

U kunt ook contact opnemen met info@eib.org.

Via www.eib.org/sign-up kunt u zich inschrijven voor onze digitale nieuwsbrief.

© Foto's: EIB, Energy Dome, Verkor, Swappie, Matr Foods, Rim Foam, Shutterstock, GettyImages.

Publicatie van de Europese Investeringsbank.

Gedrukt op FSC®-papier.

LEESWIJZER

Burgers en bedrijven verwachten dat Europa bijdraagt aan investeringen voor de toekomst. Investeringen die hun leven verbeteren. Investeringen die hun veiligheid vergroten en nieuwe kansen bieden. In 2024 maakte de EIB-Groep een strategische routekaart bekend die precies daarbij zal helpen. Uitgaande van onze belangrijkste strategische prioriteiten, streven we ernaar de groene transitie te versnellen, technologische innovatie te stimuleren, veiligheid en defensie te verstevigen, en regionale cohesie en sociale infrastructuur te ondersteunen. Onze betrokkenheid bij internationale ontwikkeling en de integratie van de kapitaalmarkten zorgt voor een sterke mondiale aanwezigheid van Europa. **Onze prioriteiten stimuleren groei, welvaart, en technologische en sociale vooruitgang in individuele lidstaten, in de hele Europese Unie en overal ter wereld.** Ze zijn in overeenstemming met de agenda van de Europese leiders voor concurrentievermogen, strategische autonomie en economische veiligheid. Ons werk op deze terreinen draagt bij aan een krachtige stem voor Europa overal ter wereld en helpt bij het aanpakken van de huidige geopolitieke uitdagingen. Dit verslag beschrijft projecten waarin ons werk op elk van deze prioritaire gebieden is terug te zien.

INHOUDSOPGAVE

- 2 **2024 HOOGTEPUNTEN, CIJFERS OVER KREDIETVERLENING EN DE IMPACT ERVAN**
- 4 **DE EIB-GROEP IN UW LAND**
- 6 **DE EIB IN DE WERELD**

9 **ONZE BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE PRIORITEITEN**

1. KLIMAAT

- 12 Duitsland: Energie van moeder aarde
- 13 Duitsland: Een stroomnet voor het groene hart
- 14 Frankrijk: Giga-impuls voor accu's
- 16 Italië: Een koepel vol hernieuwbare energie
- 18 Polen: Eindelijk veilig

2. DIGITALISERING EN TECHNOLOGISCHE INNOVATIE

- 22 België: Geen slaapmasker nodig
- 23 Finland: Technologie zonder houdbaarheidsdatum
- 24 Duitsland: Laat je auto voorrijden
- 25 Italië: Een elektrische toekomst
- 26 Spanje: De evolutie van de motorfiets
- 27 Oostenrijk: Een groene oplossing voor staal
- 28 Spanje en Zweden: Een gunstig tij voor innovatie
- 29 Polen: Met behulp van licht
- 30 Frankrijk: Flexibele antistoffen

3. VEILIGHEID EN DEFENSIE

- 34 Denemarken: Esbjerg opnieuw uitvinden

4. EEN MODERN COHESIEBELEID

- 38 Italië: Een moeilijke beslissing
- 39 Roemenië: Groene transitie op het dak
- 40 Slovenië: Meer groene energie
- 41 Polen: Per trein naar zee

5. SOCIALE INFRASTRUCTUUR

- 44 Cyprus: Kamers om te groeien
- 45 Oostenrijk: Veel woonruimte te huur
- 46 Tsjechië: Ostrava's encore
- 47 Italië: Geen contradictio in terminis

6. LANDBOUW EN DE BIO-ECONOMIE

- 50 Griekenland: Reservoir van weerbaarheid
- 51 Spanje: Olie van andere oorsprong
- 52 Denemarken: Mycelium-gehakt
- 54 Duitsland: Modernisering van een zuivelbedrijf
- 55 Duitsland: Een heerlijke oplossing

7. IMPACTVOLLE MONDIALE INVESTERINGEN

- 58 Bosnië en Herzegovina: Een stroom richting de toekomst
- 62 Albanië: Op het juiste spoor
- 63 Oekraïne: Iedereen helpt elkaar
- 64 Zuid-Afrika, Mozambique, Taiwan: Kapitaal maakt het mogelijk
- 65 Mauritanië: Een toekomst vol diversiteit

8. KAPITAALMARKTENUNIE

- 68 Spanje en Frankrijk: Platforms voor kapitaal

72 **WAAR HET GELD VANDAAN KOMT**

74 **BESTUUR VAN DE ORGANISATIE**

75 **HET ACTIVITEITENPLAN VAN DE EIB-GROEP – HOOGTEPUNTEN 2025-2027**

HOOGTEPUNTEN VAN 2024

**DE EIB-GROEP
IN 2024**

€ 88,8 mld.

**DE EUROPESE
INVESTERINGSBANK
IN 2024**

**€ 68,2 mld.
binnen de EU**

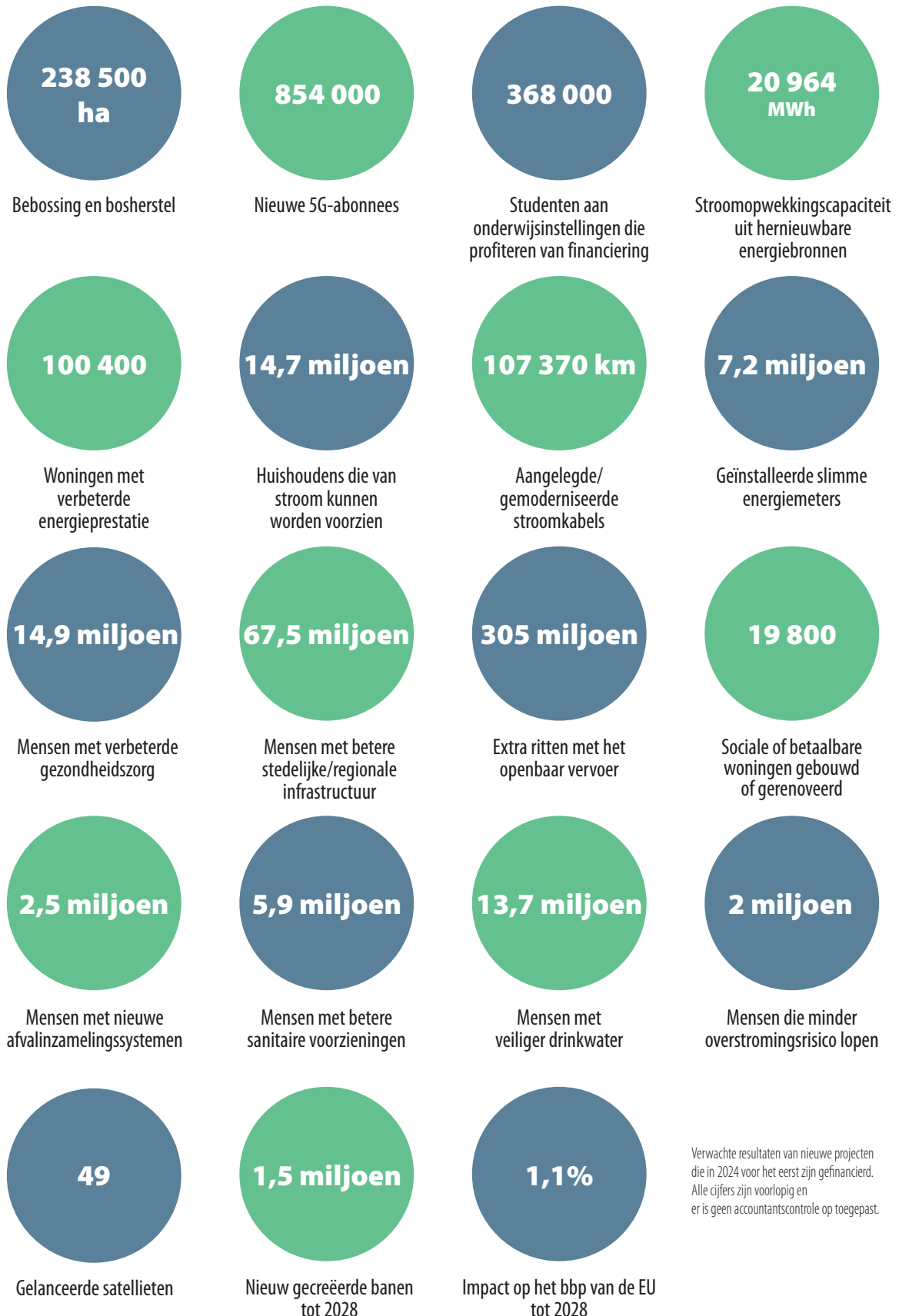
**€ 8,4 mld.
buiten de EU**

**HET EUROPEES
INVESTERINGSFONDS
IN 2024**

€ 14,4 mld.

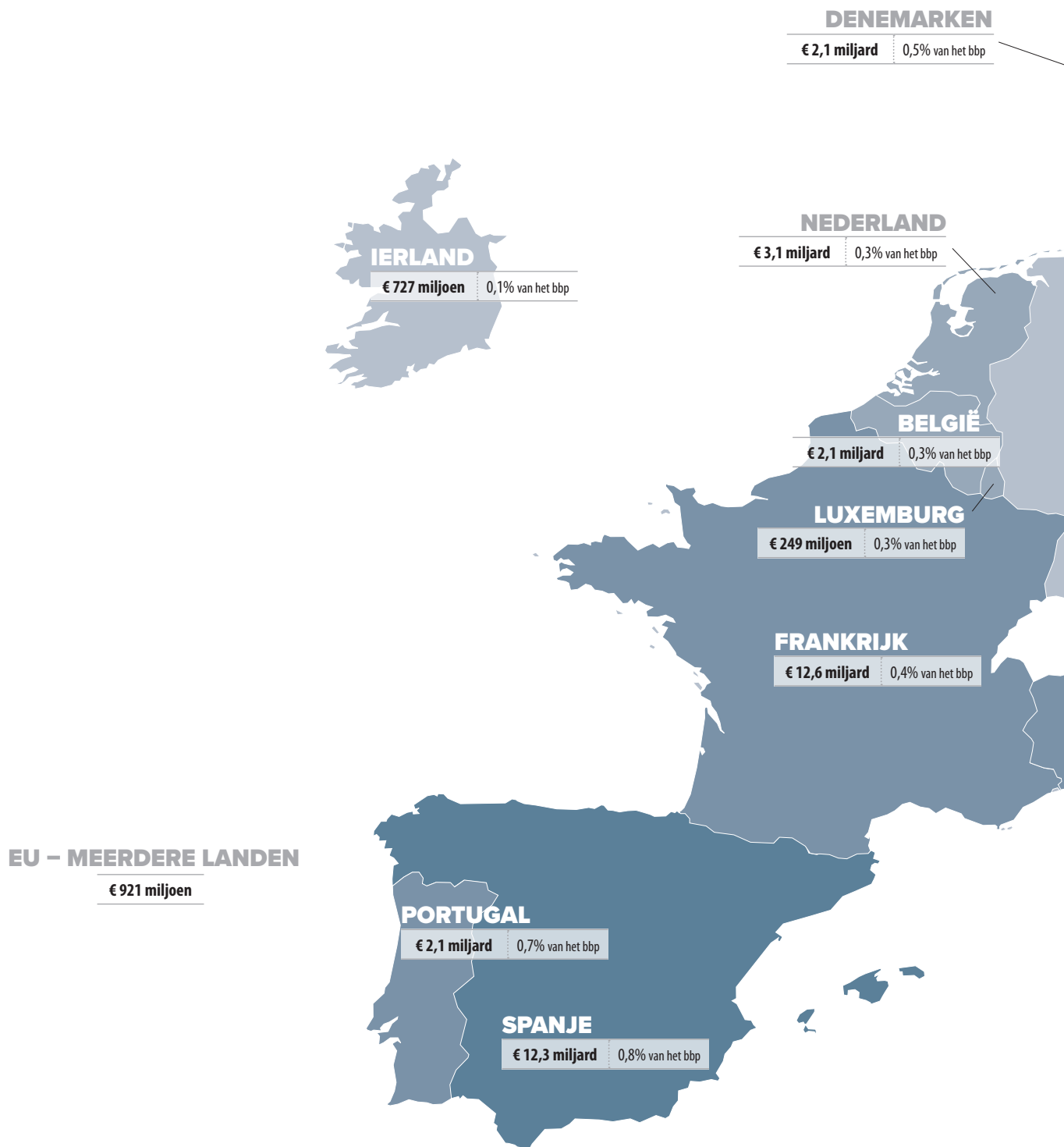
Het Europees Investeringsfonds (EIF), onderdeel van de EIB-Groep, is gespecialiseerd in risicofinanciering ter ondersteuning van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen en stimuleert groei en innovatie in heel Europa. Het EIF biedt financiering en deskundigheid voor gedegen, duurzame investerings- en garantieactiviteiten. Aandeelhouders van het EIF zijn de EIB, de Europese Commissie, publieke en private banken en financiële instellingen.

DE IMPACT VAN DE EIB

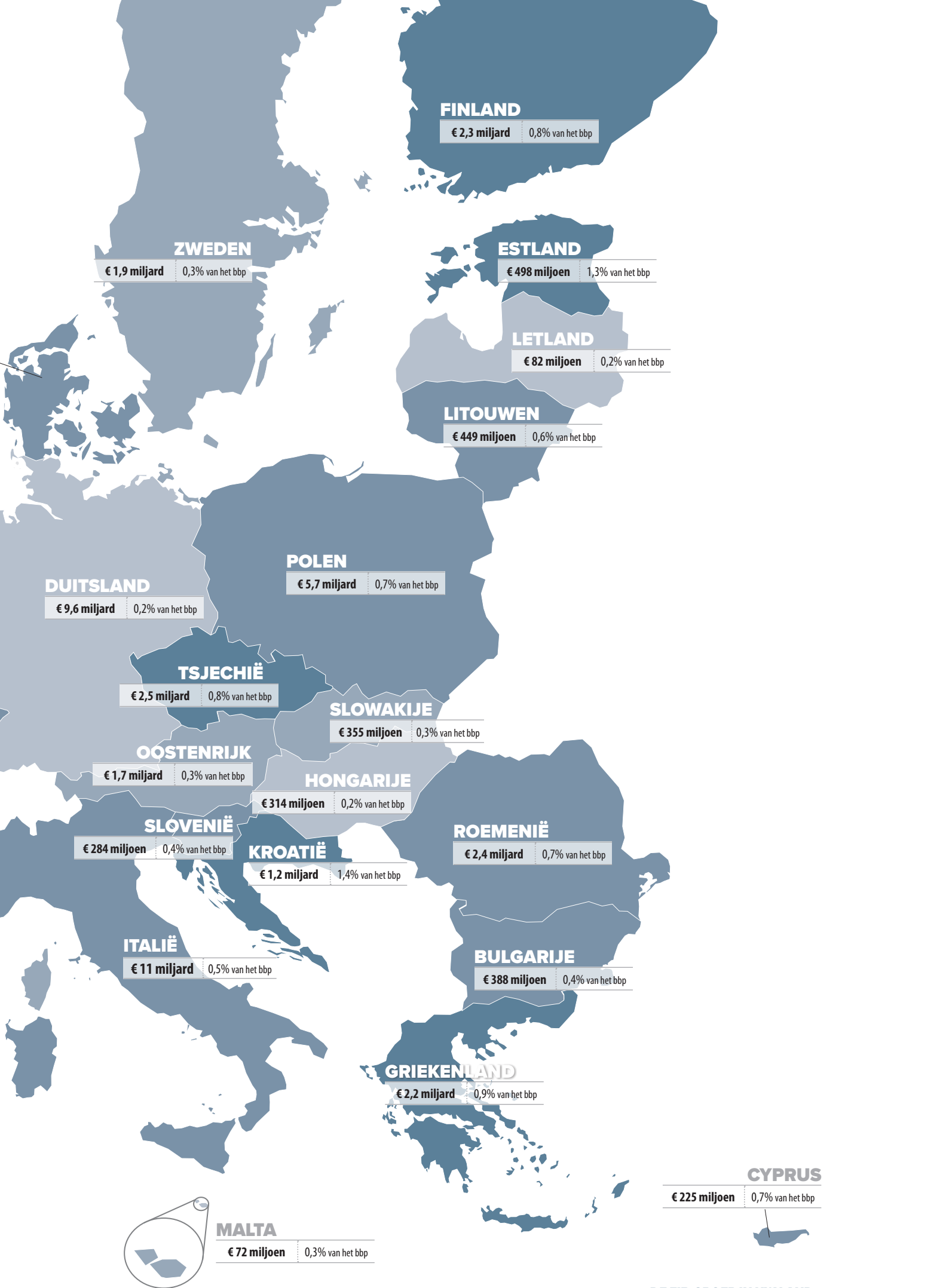


Verwachte resultaten van nieuwe projecten die in 2024 voor het eerst zijn gefinancierd. Alle cijfers zijn voorlopig en er is geen accountantscontrole op toegepast.

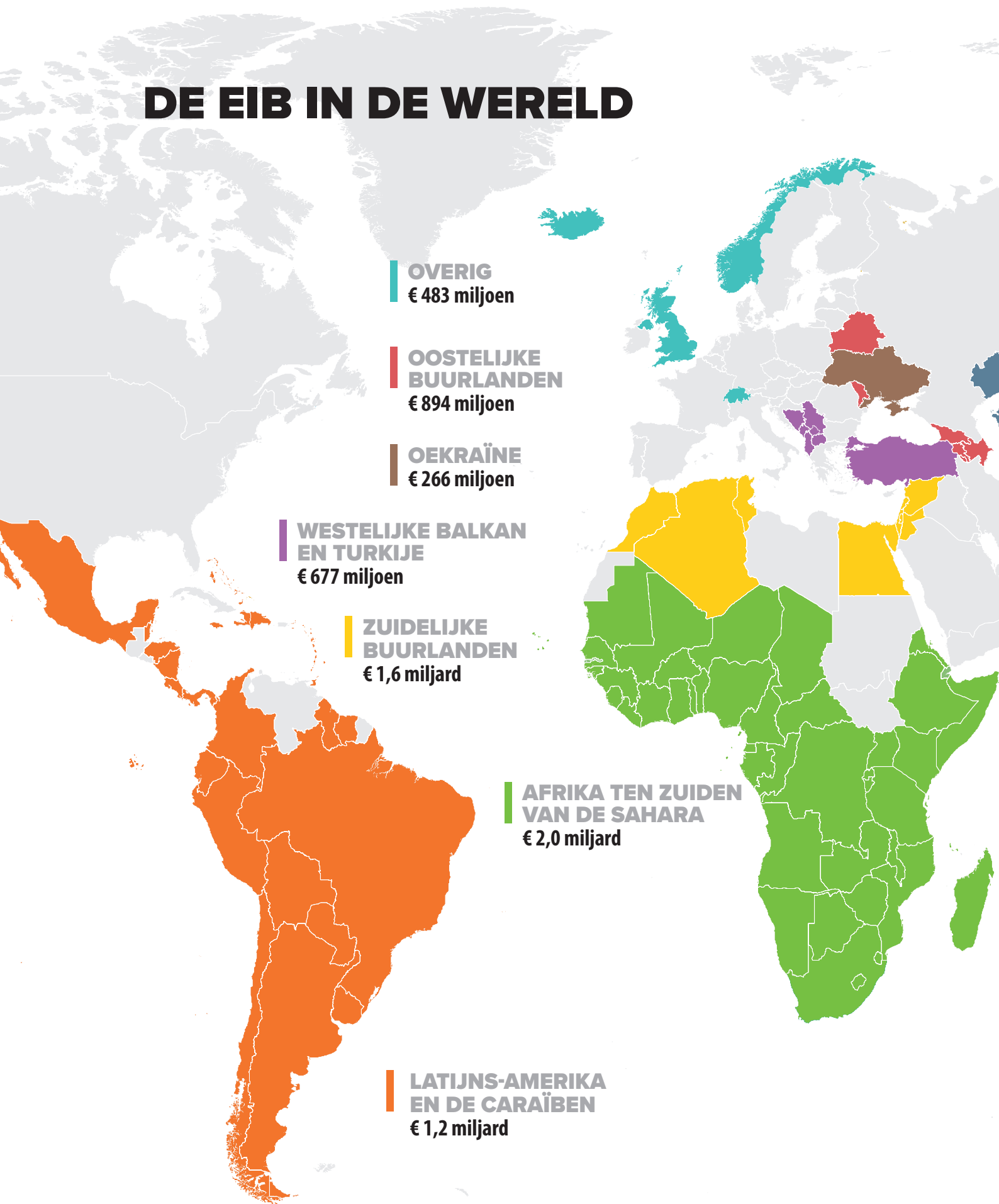
DE EIB-GROEP IN UW LAND



Hoe donkerder de kleur, hoe hoger het bedrag aan investeringen in verhouding tot het bbp.



DE EIB IN DE WERELD





**TOTAAL
BUITEN DE EU
€ 8,4 miljard**

**AZIË
€ 1,3 miljard**

De Europese Investeringsbank geeft geen oordeel over de juridische status van de op deze kaart getoonde gebieden, grenzen, kleuren, benamingen of informatie, noch onderschrijft zij deze of neemt zij deze over.

Naar aanleiding van de in november 2011 ingevoerde EU-sancties tegen Syrië heeft de EIB alle krediet- en adviesactiviteiten in het land opgeschort. De EIB maakt echter deel uit van de kerngroep van donoren voor Syrië die de situatie onder gezamenlijke leiding van de EU en de VN monitort.



ONZE BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE PRIORITEITEN



**€ 50,7
miljard**

De locatie van de gigafabrik van Verkor bij Duinkerke vergemakkelijkt de import van grondstoffen en de export van zijn batterijen.

KLIMAAT

“

Het opschalen van opkomende schone technologieën is op dit moment een van de meest urgente uitdagingen waar Europa voor staat. De innovatie in cleantech ontwikkelt zich in een ongekend tempo, maar het vertalen van doorbraken in schaalbare, marktrijpe oplossingen – met name via “first-of-a-kind”-demonstraties – blijft een enorme en kapitaalintensieve taak. Aan deze baanbrekende projecten zijn vaak grote risico’s verbonden. Daarom is het cruciaal om sterke partnerschappen te smeden tussen de publieke en de private sector, zodat deze horden genomen kunnen worden. We spannen ons in om deze kritieke financieringskloof voor bedrijven in de groeifase te dichten en impactvolle partnerschappen te stimuleren om de toepassing van transformatieve technologieën te versnellen. Door de meest veelbelovende Europese cleantech-ondernemingen te steunen, willen we onze energietransitie aanjagen, economische veerkracht bevorderen en de positie van Europa in de mondiale groene economie veiligstellen. ”

Irene Gálvez Verdú, afdelingshoofd Equity en groeikapitaal – klimaat en infrastructuur, Directoraat Verrichtingen van de EIB

“

Financiering voor veerkrachtige, groene infrastructuur is belangrijker dan ooit, vanwege de toename van beangstigende en verwoestende stormen, droogtes en zware regenbuien. De Europese Investeringsbank bevindt zich in de bevoorrechte positie dat zij op grote schaal kan bijdragen, door overheidsbeleid te steunen en aanzienlijke bedragen aan privaat kapitaal aan te trekken voor klimaatfinanciering. Ik ben ervan overtuigd dat we, als de klimaatbank van de EU, nog flexibeler kunnen worden in onze uitvoering, nog meer kunnen doen en een duidelijke beleidsrichting voor de langetermijn kunnen volgen, die alle andere strategische prioriteiten perfect aanvult. ”

Dirk Roos, afdelingshoofd Energietransitieprogramma’s, Directoraat Projecten van de EIB

ENERGIE VAN MOEDER AARDE

In Duitsland wordt geboord om warmte en energie te winnen uit ondergronds gesteente, een innovatieve oplossing die niet afhankelijk is van waterreservoirs

Rond 2010 werkte Daniel Mölk in het Beierse Geretsried aan een project waarbij naar ondergrondse waterreservoirs werd gezocht. Het regionale nutsbedrijf had het plan om hydrothermische energie op te wekken. Water kwamen ze niet tegen, maar Mölk en het team leerden vrijwel alles wat er viel te weten over de aarde en de rotsformaties rondom de stad. Dat vormde zo'n 13 jaar later de basis voor een baanbrekend geothermisch project op diezelfde plek.

Bij geothermische energie wordt meestal gebruik gemaakt van de warmte van ondergrondse water- of stoomreservoirs. Maar in Geretsried en in veel andere plaatsen is geen ondergronds water beschikbaar of is het niet toegankelijk. Daarom boort Mölk, directeur van Eavor Deutschland – een dochter van het Canadese Eavor – diep in de aarde en haalt hij de warmte uit het gesteente zelf.

In Geretsried bouwt men aan de eerste 'Eavor-Loop' op commerciële schaal. Hiervoor ontving het bedrijf een subsidie van € 91,6 miljoen van het EU-Innovatiefonds en een financiering van € 45 miljoen van de Europese Investeringsbank. Deze innovatie zal voorzien in schone, hernieuwbare warmte en elektriciteit, genoeg voor 30 000 huishoudens in de regio.

Het systeem lijkt op een reusachtige ondergrondse radiator. De technici van Eavor boren twee verticale putten tot een diepte van tussen de 4 500 en 5 000 meter. Vervolgens boren ze 12 paar horizontale zijkanalen van 3 000 tot 3 500 meter lang. Dit betekent zo'n 80 km boren per lus. (Het systeem van Geretsried zal uiteindelijk vier van deze lussen hebben.) Dan wordt de enorme radiator gevuld met schoon water. Een pomp zorgt ervoor dat het water gaat stromen. De pomp wordt vervolgens uitgeschakeld, waarna het systeem vanzelf door blijft draaien door een "thermosifon". Dat betekent dat het water onderin het systeem door middel van geleiding door het ondergrondse gesteente wordt verwarmd en vanzelf naar de oppervlakte stijgt. Daar kan het direct worden gebruikt voor stadsverwarming of om stroom op te wekken. Het systeem stoot minder broeikasgas uit dan reguliere geothermische systemen, omdat er geen nieuwe vloeistoffen worden geïnjecteerd en geen intensief gebruik van pompen nodig is.

De eerste lus van de project Eavor-Loop in Geretsried is sinds eind 2024 operationeel. Het is de bedoeling dat alle vier de lussen uiterlijk 2026 in gebruik zijn genomen. Het bedrijf werkt aan een tweede project in Hannover.

“ De pomp wordt vervolgens uitgeschakeld, waarna het systeem vanzelf door blijft draaien.. ”

EEN STROOMNET VOOR HET GROENE HART

Het elektriciteitsnet van Thüringen wordt gemoderniseerd om de hobbels op de weg naar decarbonisatie glad te strijken

Om zijn CO₂-uitstoot terug te dringen en zijn energiezekerheid te vergroten, investeert Europa fors in hernieuwbare energie als wind- en zonne-energie. Maar elektriciteit uit zon en wind is weersafhankelijk, en onderbrekingen in de levering maakt het voor netbeheerders moeilijk om vraag en aanbod op elkaar te laten aansluiten. Het gebruik van hernieuwbare energiebronnen kan het voor elektriciteitsnetten ook moeilijker maken om de elektrische frequentie op een constant peil te houden. Dit betekent een risico voor hun stabiliteit omdat het systeem hierdoor slechter in staat is plotselinge verstoringen op te vangen, bijvoorbeeld wanneer een grote generator uitvalt of de wind gaat liggen.

TEAG, de netbeheerder in de Duitse regio Thüringen, is een van de vele netwerkbedrijven in Europa die nu investeren om deze hobbels op de weg naar decarbonisatie aan te pakken. Thüringen, dat vanwege zijn dichte bossen bekend staat als “het groene hart van Duitsland”, haalt meer dan 57% van zijn elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen, waaronder 22,4% uit wind.

In april 2024 sloten TEAG en de Europese Investeringsbank in het kader van REPowerEU een kredietovereenkomst van € 400 miljoen. TEAG gebruikte de lening om een investeringsprogramma van € 600 miljoen te financieren, om zijn uitgestrekte regionale netwerk te moderniseren. Dit netwerk bedient 620, veelal kleine, gemeenten met slechts 10 000 tot 20 000 inwoners. Dankzij de lening kan TEAG zijn investeringen in het elektriciteitsnet verdubbelen en ten minste 300 extra medewerkers aannemen.

“**We verwachten een enorme stijging in de behoefte aan hernieuwbare energiebronnen.**”

“We verwachten een enorme stijging in de behoefte aan hernieuwbare energiebronnen”, vertelt Mike Karaschinsky, divisie manager bij TEAG. “Duitsland is overgegaan van een zeer gecentraliseerd systeem op basis van kolen- en kerncentrales dicht bij de verbruikscentra, op een zeer gedecentraliseerd systeem waar opwekking plaatsvindt op de momenten dat de weersomstandigheden het best zijn. De uitdaging is te begrijpen waar de toekomstige stromen zullen plaatsvinden en welke routes het drukst zullen zijn.”

Een intelligent netwerk

In het kader van dit investeringsprogramma zullen nieuwe stroomkabels en bovengrondse leidingen van alle voltages worden aangelegd en zullen andere worden vervangen. Daarnaast moeten onderstations worden gebouwd en zullen moderne netwerkcomponenten nodig zijn voor geautomatiseerde en digitale verspreiding. De investeringen zijn nodig om het net te moderniseren, waardoor meer gedecentraliseerde leveranciers en gebruikers van zonne- en windenergie kunnen worden aangesloten. Dat geldt ook voor consumenten die zonnepanelen, warmtepompen en laadpalen willen aansluiten om van de digitale transformatie te profiteren.

“Met de toename van elektrisch vervoer, met accu’s en oplaadsystemen die kunnen terugleveren aan het net, moeten we in een veel intelligenter netwerk investeren”, aldus Karaschinsky.

GIGA-IMPULS VOOR ACCU'S

Frans startup Verkor bouwt een gigafabriek in Duinkerke voor de massaproductie van accucellen voor 300 000 elektrische auto's per jaar

In juli 2020 hebben Benoît Lemaignan en vijf anderen het Franse accubedrijf Verkor opgericht. De naam van de startup verwijst naar het Massif du Vercors, dat uitkijkt over Lemaignans geboorteplaats, Grenoble. De groeicurve ging net zo steil omhoog als de hellingen van die bergtoppen.

Nadat Verkor de eerste € 250 miljoen voor zijn innovatiecentrum in Grenoble had binnengehaald, slaagde het bedrijf er al snel in om meer financiering op te halen, waaronder € 650 miljoen aan overheidssubsidies vanuit het plan 'France 2030'. Door massale investeringen in innovatieve technologieën en de groene transitie, wil men met dit plan ervoor zorgen dat de Franse industrie niet achterop raakt. De subsidies omvatten onder meer € 60 miljoen van de regio Hauts-de-France en € 30 miljoen van Duinkerke.

In april 2024 gaf de Europese Investeringsbank haar goedkeuring voor € 270 miljoen aan directe leningen aan Verkor, bestemd voor de bouw van zijn gigafabriek in Duinkerke, met de steun van InvestEU. Daarnaast wil de Bank overeenkomsten over bemiddelde kredieten aangaan met deelnemende commerciële banken, waardoor de totale EIB-financiering van het project op € 400 miljoen kan uitkomen.

Volatiele markten

Al deze investeringen zijn niet zonder risico.

"Het ophalen van miljarden aan kapitaal- en schuldfinanciering in de markt voor accu's voor elektrische voertuigen is voor startups als Verkor niet eenvoudig", zegt Olivier Kueny, kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank en betrokken bij de transactie. "De vraag naar elektrische auto's en de prijzen van de grondstoffen zijn erg veranderlijk, en deze megaprojecten lopen risico's wat betreft technologie, markt en bouw. Dit maakt het structureren van financiering voor sponsors en kredietgevers lastig."

Accu's zijn goed voor 30%-50% van de kosten van een elektrisch voertuig, en elektrische voertuigen zijn nog steeds duurder dan vergelijkbare auto's die op fossiele brandstoffen rijden. Autofabrikanten werken aan het verlagen van de kosten, zodat de in Europa geproduceerde elektrische auto's kunnen concurreren met benzine- en dieselauto's en met in Azië gemaakte elektrische voertuigen. "Het is een zeer competitieve sector", zegt Jonas Wolff, hoofdingenieur bij de Europese Investeringsbank. "Er bestaat een technologierisico, omdat fabrikanten voortdurend de grenzen verleggen om iets meer rendement uit de cellen te halen, zodat ze hun prijs kunnen verlagen."

Zo verleg je grenzen

Neem bijvoorbeeld de kathode, een belangrijk onderdeel van een lithium-ion accu. Deze wordt gemaakt van een mengsel van nikkel, mangaan en kobalt, een beetje lithium en andere metalen. "Het recept van dit mengsel is beschermd vanuit het octrooirecht", legt Wolff uit.

De prijzen van deze metalen zijn hoog en uiterst volatiel, en hun leveringsketens en winnings- en fabricageprocessen zijn complex. De trend is het aandeel van deze metalen in het mengsel te verkleinen om de kosten te verlagen en de prijsstabiliteit te vergroten. Daarnaast kunnen er problemen zijn met de naleving van regels en normen in de toeleveringsketens, die zich vaak buiten de Europese Unie bevinden. “We streven naar lokale productie van materialen en willen deze vervolgens uitbreiden naar Europa en daarbuiten”, zegt oprichter Lemaignan. “Een aantal materialen zullen uit Afrika, Zuid-Amerika en Azië blijven komen. Maar het lithium dat we gebruiken, zal voornamelijk uit Europa komen. We hebben wat nikkel in Europa en wat kobaltaanvoer uit Marokko. We ontwikkelen deze waardeketens samen met Renault.”

De locatie van de gigafabriek bij de haven van Duinkerke vergemakkelijkt de import van grondstoffen en de export van eindproducten naar de fabrieken van Renault. Met vier productielijnen zal de gigafabriek naar verwachting accucellen produceren voor tot wel 300 000 voertuigen per jaar. Ook zal het project in de periode tot 2030 naar verwachting zorgen voor 1 500 tot 2 000 nieuwe banen in Duinkerke.

“ Dit project voldoet aan alle voorwaarden. Het is een innovatieve Europese startup, het faciliteert de groene transitie van de Europese autosector en het draagt bij aan de mondiale concurrentiepositie van Europa in een belangrijke sector. ”

EEN KOEPEL VOL HERNIEUWBARE ENERGIE

Koolstofdioxide veroorzaakt klimaatverandering. Maar een Italiaans bedrijf heeft ontdekt hoe het kan worden gebruikt voor de opslag van hernieuwbare energie – en de opwarming van de aarde kan tegengaan

In midden-Sardinië doemt een enorme ballon op aan de horizon. De ballon zit vol koolstofdioxide, een van de belangrijkste broeikasgassen die ons klimaat bedreigen. Toch zou juist het gas dat de opwarming van de aarde veroorzaakt, een belangrijke factor kunnen zijn in de strijd tegen klimaatverandering. Energy Dome, een startup uit Milaan, gebruikt de gigantische ballon – de koepel – als een essentieel onderdeel van hun CO₂-batterij.

“Hernieuwbare energiebronnen gaan op dit moment aan kop qua stroomopwekking, maar er kleeft ook een nadeel aan: de zon schijnt niet altijd en soms is er gewoon geen wind”, vertelt Paolo Cavallini, stafchef bij Energy Dome. “Tegelijkertijd hebben we dag en nacht hernieuwbare elektriciteit nodig. Dus hebben we langdurige energieopslag nodig.”

Opslag is het stukje dat in de transitie naar hernieuwbare energie nog mist. Energieproducenten moeten wind- of zonne-energie kunnen opslaan, zodat deze op momenten van lage productie kan worden gebruikt. Innovators experimenteren met een aantal verschillende methoden. De methode van Energy Dome is een van de meest veelbelovende. De innovatie van het bedrijf kan energie wel tien uur opslaan tegen kosten die de helft bedragen van lithium-ionbatterijen. “Deze duur is van grote betekenis, want hierdoor kunnen hernieuwbare energiebronnen fossiele brandstoffen vervangen en uitgroeien tot 90% van de energiemix van Europa”, aldus Cavallini.

De demonstratiefabriek van Energy Dome, de eerste in zijn soort, is al twee jaar operationeel. In de Sardijnse gemeente Ottana wordt nu gebouwd aan een volwaardige fabriek die in één enkele ontlading 200 MWh aan elektriciteit kan genereren – het equivalent van 2 439 Tesla Model 3 Long Range accu’s.

“Langdurige energieopslag is de schakel die nog ontbreekt in het realiseren van de energietransitie”, zegt Cavallini, “en we zijn ervan overtuigd dat we met onze technologie deze beweging kunnen aanvoeren.”

Van negatief naar positief

Gedurende de dag gebruikt de CO₂-batterij overtollige energie van het lokale net – voornamelijk zonne-energie – om koolstofdioxide samen te persen en vloeibaar te maken, waarbij het in stalen tanks wordt opgeslagen. Er wordt gebruik gemaakt van het feit dat koolstofdioxide, in tegenstelling tot lucht, bij omgevingstemperatuur vloeibaar wordt door het onder hoge druk samen te persen. Bij dit proces komt ook warmte vrij, die wordt opgeslagen in speciale units voor de opslag van thermische energie. Wanneer elektriciteit nodig is, wordt het proces omgekeerd. De opgeslagen, vloeibare koolstofdioxide wordt door de opslagunits verwarmd, waardoor

het weer gas wordt. Dit gas stroomt vervolgens terug naar de koepel. Onderweg laat het een turbine draaien om elektriciteit op te wekken.

“Het hele proces is een gesloten systeem, dat 75% van de energie die oorspronkelijk tijdens het opladen is gebruikt, weer teruggeeft aan het net”, legt Cavallini uit. “Het systeem kan 30 jaar blijven bestaan, zonder kwaliteitsverlies. Dit in tegenstelling tot andere elektrochemische technologieën die snel aan kwaliteit inboeten.”

Steun voor Europa's groene transitie

In de strijd tegen klimaatverandering heeft de Europese Unie het ambitieuze plan om uiterlijk in 2050 een koolstofneutrale economie te hebben. Om dit doel te bereiken zal Europa de niet langer beschikbare energie uit fossiele brandstoffen moeten vervangen door emissievrije bronnen, met name hernieuwbare energiebronnen als wind- en zonne-energie.

De opslagoplossing van Energy Dome wordt gefinancierd door de Europese Investeringsbank en het door Bill Gates opgerichte platform Breakthrough Energy Catalyst, voor een gezamenlijk bedrag van € 60 miljoen. Dergelijke oplossingen zijn essentieel voor de klimaatdoelen van Europa. “Dit is een inspirerend voorbeeld van een baanbrekende technologie waarvan we er meer nodig hebben in Europa en de wereld”, aldus Alessandro Ronzoni, kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank en betrokken bij de transactie. “Deze financiering zal helpen bij de bouw van de locatie, het implementeren van de technologie en het aantrekken van private middelen.”

De toekomst van langdurige opslag

De batterijen van Energy Dome zijn perfect om het aanbod van hernieuwbare energie beter af te stemmen op de vraag, en kunnen dienen als reserveopslag voor enkele dagen om het elektriciteitsnet te stabiliseren bij slecht weer, als de stroomopwekking door fotovoltaïsche panelen wordt onderbroken.

Ook de betaalbaarheid van de CO₂-batterijen is onderscheidend. Ze worden gemaakt met milieuvriendelijke materialen en kant-en-klare onderdelen. Dit betekent dat ze elektriciteit kunnen opwekken tegen een lagere prijs dan lithium-ion batterijen.

“Onze fabriek in Sardinië is de eerste volwaardige module in zijn soort, en we willen deze module over de hele wereld nabouwen”, aldus Cavallini. “Onze koepels kunnen in verschillende maten en samenstellingen worden gebruikt.”

“**Langdurige energieopslag is de schakel die nog ontbreekt in het realiseren van de energietransitie.**”

EINDELIJK VEILIG

In september 2024 werd het zuidwesten van Polen getroffen door een verwoestende overstroming. Het Racibórz Dolny-reservoir beschermde miljoenen mensen en bewees dat overstromingsmaatregelen lonen

Czesław Burek, regioburgemeester van het district Lubomia, droomde van een toekomst waarin de inwoners van Nieboczowy niet meer hoeven te leven met de constante dreiging van overstromingen. Het dorp in het zuidwesten van Polen heeft erg geleden onder de overstroming van de Oder in 1997 – de ergste in de geschiedenis van de regio. Er werden huizen verwoest en er waren dodelijke slachtoffers. De gemeenschap was er kapot van. Burek beloofde er alles aan te doen om zulke tragedieën in de toekomst te voorkomen. Die mogelijkheid kwam toen de Poolse regering besloot tot de aanleg van het grote Racibórz Dolny-reservoir in de Odervallei, vlakbij het dorp. Maar het project bracht voor de inwoners een aanzienlijk nadeel met zich mee: zij moesten verhuizen. “Met zoveel water om ons heen, lopen we bij extreem weer altijd het risico op overstromingen”, zegt Burek. “Op deze plek blijven, zou het einde van ons dorp hebben betekend.”

De gemeenschap stichtte toen Nowe Nieboczowy. Dit “Nieuwe Nieboczowy” ligt een paar kilometer hoger dan het oorspronkelijke dorp. Het was een moeilijk besluit, maar toen het zuidwesten van Polen in september 2024 werd getroffen door een catastrofale overstroming, bleek het de juiste keus te zijn geweest. Dankzij het nieuwe reservoir bleef het dorp tijdens deze overstromingen gespaard. Het reservoir heeft niet alleen Nowe Nieboczowy beschermd, maar ook de gevolgen van de overstromingen beperkt voor meer dan 2,5 miljoen inwoners in drie provincies: Silezië, Neder-Silezië en Opole. “We moesten er bijna 19 jaar op wachten en er waren heel wat obstakels, maar uiteindelijk vonden we een manier om onze gemeenschap en ons erfgoed te beschermen”, aldus Burek.

De eerste echte test

JASPERS, een partnerschap dat door de Europese Commissie en de Europese Investeringsbank wordt gefinancierd, assisteerde bij de voorbereiding van het Racibórz Dolny-reservoir en bij andere overstromingsmaatregelen langs de Oder en de Neisse. “Het reservoir fungeert als een gigantische buffer die het water van de Oder en Neisse reguleert”, vertelt Łukasz Wyra, die als senior wateringenieur bij de Europese Investeringsbank betrokken was bij het project. “Het is een cruciaal onderdeel van de hoogwaterbescherming langs de Oder.”

In september 2024 werd het reservoir flink op de proef gesteld. De regio werd getroffen door de zwaarste overstromingen ooit, nog erger dan de historische overstroming van 1997 die enorme schade veroorzaakte en 600 000 mensen in Wrocław trof. Door Storm Boris viel in slechts vier dagen tijd vijf keer zoveel regen als anders in heel september. De schade in het zuiden van Polen was enorm. Mensen waren zo blij toen het reservoir effectief bleek, dat ze op Google Maps duizenden reviews plaatsten waarin ze hun dankbaarheid uitten voor het offer dat de verplaatste dorpen voor de aanleg van het reservoir hadden gebracht. “Het reservoir heeft Racibórz beschermd, de plaats waar mijn moeder en haar ouders vandaan komen”, aldus een van de reviews. “Ik bedank de voormalige inwoners van Ligota Tworkowska en Nieboczowy, en de 240 gezinnen die moesten verhuizen.”

Overstromingsbescherming in heel Polen

Recente overstromingen onderstrepen het belang van een goed beheer van overstromingsrisico's. Maar even belangrijk was de vooruitziendheid van de Poolse overheid bij het initiëren van ambitieuze overstromingsmaatregelen in kwetsbare gebieden overal in het land, zoals Kotlina Kłodzka, Sandomierz, Słubice, Żuławy en Węzeł Oświęcimski.

"Met behulp van EU-financiering konden we 119 projecten gericht op klimaatadaptatie uitvoeren, waaronder investeringen in maatregelen tegen overstromingen en voor waterretentie, en in de ontwikkeling van systemen voor reddingswerkzaamheden en het voorspellen van toekomstige dreigingen in Polen", zegt Jarosław Orliński, directeur bij het Ministerie van Ontwikkelingsgeld en Regionale Ontwikkeling. "Zonder deze investeringen zou de omvang van de verwoesting immens zijn geweest, veel groter dan nu het geval was."

Een groeiend fenomeen

Overstromingen behoren tot de meest verwoestende natuurverschijnselen, en door klimaatverandering komen ze niet alleen vaker voor, maar zijn ze ook ernstiger. Wetenschappers voorspellen dat stortbuien van vier dagen minstens twee keer zo vaak zullen voorkomen en 7% in intensiteit zullen toenemen. Als de mondiale temperaturen met 2° Celsius stijgen, dan kunnen deze stormen zo'n 50% vaker voorkomen.

"We hebben meer projecten als deze nodig. En ook bestaande infrastructuur moet worden uitgebreid en verbeterd, omdat de veiligheidsmarges kleiner worden", aldus Eckart Tronnier, hoofd van het JASPERS-adviesteam. "Vaak is het zo dat de infrastructuur voor overstromingsbescherming weinig aandacht krijgt, ze wordt niet echt gebruikt. Pas als er een ramp gebeurt, zien we hoe hard die infrastructuur nodig is om levens te redden en grote schade te voorkomen."

In het kader van een nieuwe opdracht helpt het Technische Adviesteam Poolse autoriteiten bij het identificeren en prioriteren van nieuwe projecten op het gebied van overstromingsrisicobeheer.

Overstromingsmaatregelen blazen steden nieuw leven in

"Er verschenen geleidelijk aan restaurants en winkels in Wrocław, en de oevers veranderden in groen ruimten met fietspaden", voegt Eckart Tronnier eraan toe. "Zo kreeg het water opnieuw een mooie rol in de stad."



€ 14,4
miljard

Het Finse Swappie
verlengt de levensduur
van smartphones en
verlaagt de
koolstofuitstoot.

2

DIGITALISERING EN TECHNOLOGISCHE INNOVATIE

“ Onze steun voor doorbraaktechnologieën zoals kunstmatige intelligentie speelt een belangrijke rol bij het versnellen van wetenschappelijke ontdekkingen, het stimuleren van productiviteit en concurrentievermogen, en het transformeren van verdienmodellen. Deze steun draagt ook bij aan versnelling van de energietransitie en verbetering van onze veiligheid en defensie, bijvoorbeeld via technologieën op het gebied van cyberveiligheid. ”

Antonello Locci, afdelingshoofd Innovatieve sectoren in digitale technologieën en de maakindustrie, Directoraat Projecten van de EIB

“ Elk van deze bedrijven verlegt niet alleen technologische grenzen, maar versterkt ook Europa's toekomstige autonomie in kritieke sectoren. ”

Yu Zhang, afdelingshoofd Equity en groeikapitaal – industrie 4.0 en biowetenschappen, Directoraat Verrichtingen van de EIB

“ Met onze sterke betrokkenheid bij de financiering van innovatie en digitalisering steunen wij de inspanningen van Europa om zijn concurrentievermogen te vergroten. Zo dragen we bij aan een sterke wetenschappelijke en technologische fundering, en aan snelle toegang tot informatie en digitale diensten. Onze financiering vergroot hiermee het Europese innovatievermogen – en zorgt uiteindelijk voor meer banen in Europa. ”

Christine Garburg, afdelingshoofd Ondernemingen Baltische Zee en Noord-Europa, Directoraat Verrichtingen van de EIB

“ Innovatieve jonge medtech-bedrijven zijn nauw betrokken bij de Europese onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten die bijdragen aan kennisontwikkeling. Dit soort investeringen richten zich op medische behoeften met een hoge sociaaleconomische impact, onder andere door aanzienlijke verbetering van de gezondheid. ”

Dana Burduja, afdelingshoofd Biowetenschappen en gezondheid, Directoraat Projecten van de EIB

GEEN SLAAPMASKER NODIG

De innovatie van Nyxoah bestaat uit een minimalistische behandeling van obstructieve slaapapneu, de meest voorkomende slaapstoornis ter wereld

Nyxoaah, een bedrijf in medische technologie, zag obstructieve slaapapneu als een kritieke markt vanwege het enorme aantal patiënten en de beperkingen van de bestaande behandelingen. Dit bracht het Belgische bedrijf ertoe een nieuw apparaatje te ontwikkelen dat deze slaapstoornis behandelt. “Een van onze belangrijkste motieven was het hoge uitvalpercentage bij patiënten die werden behandeld met luchtdruk, de standaard eerstelijnsbehandeling voor obstructieve slaapapneu”, vertelt Olivier Taelman, algemeen directeur van Nyxoah. “Vanwege deze duidelijke behoefte aan een patiëntgerichte oplossing, ontwikkelden we een minimaal invasief apparaat voor neurostimulatie.”

Het innovatieve ontwerp van Nyxoah's Genio kan een grote impact hebben voor de naar schatting 14% mannen en 7% vrouwen met matige tot ernstige slaapapneu.

Bij de standaardbehandeling met CPAP-slaapmaskers (waarbij CPAP staat voor Continuous Positive Airway Pressure) moet de patiënt de hele nacht een oncomfortabel masker dragen. Veel patiënten houden dit niet vol omdat ze het oncomfortabel vinden of er slecht door slapen. De helft van de gebruikers stopt de behandeling binnen enkele jaren.

De Europese Investeringsbank herkende de potentie van Genio en investeerde in juli 2024 € 37,5 miljoen voor verder onderzoek en ontwikkeling, en om de productie op te schalen.

“Dankzij onze neurostimulatietechnologie, bedoeld om comfort en therapietrouw te verbeteren, zullen patiënten een hogere levenskwaliteit ervaren. Deze effectieve, patiëntvriendelijke oplossing voorziet in een belangrijke medische behoefte”, aldus Taelman.

Minimaal invasief

Bij obstructieve slaapapneu stopt de adem van de patiënt herhaaldelijk vanwege een blokkade in de luchtweg. Deze blokkade wordt vaak veroorzaakt door het inzakken van zacht weefsel in de keel. Uit klinisch onderzoek blijkt dat de sterftekans van onbehandelde patiënten met obstructieve slaapapneu na verloop van tijd aanzienlijk toeneemt. Als de apneu niet behandeld wordt, kan het risico op een beroerte verdubbelen; het risico op cardiovasculaire sterfte kan zelfs verviervoudigen. Onbehandelde slaapapneu kan ook leiden tot slaperigheid overdag en een slechte concentratie, en het risico op hoge bloeddruk en diabetes type 2 verhogen.

Het Genio-implantaat wordt ingebracht onder de kin, zo'n 2 cm diep. Dit gebeurt poliklinisch. Het implantaat werkt zonder externe batterij of zichtbare onderdelen, waardoor het comfortabel en discreet in gebruik is. De belangrijkste spier van de tong heet de genioglossus en de bijbehorende zenuw heet de hypoglossus. Genio stimuleert deze zenuw zowel aan de linker- als de rechterkant, net onder de kin, waardoor het achterste deel van de tong samentrekt en zachtjes naar voren wordt geduwd. Door deze zenuw te stimuleren, voorkomt Genio dat de tong terug zakt in de keel. Zo blijft de luchtweg de hele nacht open.

TECHNOLOGIE ZONDER HOUDBAARHEIDSDATUM

Finse innovator Swappie refurbisht smartphones om de koolstofuitstoot terug te dringen, de hoeveelheid e-waste te minimaliseren en essentiële grondstoffen te behouden

In 2023 kochten Europeanen zo'n 130 miljoen nieuwe smartphones. De CO₂-uitstoot van de productie van elke telefoon bedraagt 80 kg. De koolstofvoetafdruk van refurbished smartphones is 78% lager dan die van een nieuwe, maar slechts 25% van de tweedehands telefoons in Europa wordt opnieuw verkocht. Dat betekent dat bijna 98 miljoen smartphones niet gereviseerd worden – een grote gemiste kans om de koolstofuitstoot terug te dringen. Een Fins bedrijf, Swappie, knapt smartphones op en verkoopt ze weer, zodat klanten hun koolstofvoetafdruk verkleinen en bijdragen aan de circulaire economie.

Het begon allemaal toen Sami Marttinen was opgelicht.

"Ik kocht online een gebruikte telefoon", herinnert Marttinen zich, "maar deze kwam nooit aan." Toen hij zich realiseerde dat dergelijke oplichtpraktijken vaak voorkwamen, zagen Marttinen en zijn partner een zakelijke kans. "De volgende dag werd de ondernemer in mij wakker. We deden wat onderzoek en zo is Swappie ontstaan."

Inmiddels is het bedrijf dat Marttinen oprichtte de grootste iPhone-refurbisher van Europa, met meer dan twee miljoen klanten in 13 landen. "Als mensen de markt vertrouwen, zullen ze eerder geneigd zijn circulaire producten te kopen", legt Marttinen uit. "Zelfs als een smartphone één jaar langer mee gaat, dan verlaag je de koolstofuitstoot ervan over de gehele levensduur al met een derde."

Zuinig op onze grondstoffen

De Europese Unie produceert jaarlijks vijf miljoen ton elektronisch afval. Smartphones spelen hierbij een cruciale rol omdat zij kritieke grondstoffen bevatten als kobalt en lithium. Als de helft van de in 2023 verkochte smartphones gereviseerd of gerecycled zou worden, dan zou Europa 1 365 ton kobalt en 195 ton lithium kunnen besparen of terugwinnen – dit is meer dan de helft van de 380 ton lithium die Europa's grootste producent, Portugal, in dat jaar had gewonnen.

Daarom verstrekke de Europese Investeringsbank het bedrijf een risicokrediet van € 17 miljoen, dat wordt gesteund vanuit InvestEU. "De activiteiten van Swappie passen binnen onze inzet voor een circulaire economie en duurzame innovatie", aldus Iwona Biernat, de kredietmedewerker die bij het project betrokken is.

De lening draagt bij aan de onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten van het bedrijf en aan robotica, waardoor de reparatie van iPhones sneller en betrouwbaarder wordt. Maar om de refurbishing-sector te laten groeien, is er nog iets anders nodig: volgens Eurostat verkoopt of recyclet minder dan een derde van de Europeanen hun oude telefoon, bijna de helft van de telefoons ligt ergens in een la. "We moeten ervoor zorgen dat mensen hun oude smartphones verkopen", aldus Marttinen.

LAAT JE AUTO VOORRIJDEN

De Duitse startup Vay introduceert een innovatieve vorm van autodelen met elektrische voertuigen die door chauffeurs op afstand worden bediend

Toen Thomas von der Ohe in 2017 zelfrijdende shuttles bouwde in Silicon Valley, ging iedereen ervan uit dat zelfrijdende voertuigen binnen drie jaar breed beschikbaar zouden zijn. “Deze periode van drie jaar schoof elk jaar met een jaar op”, zegt Von der Ohe, de Duitse medeoprichter en algemeen directeur van Vay, een startup gericht op vervoer zonder bestuurder. Maar toen kreeg hij een idee: waarom wachten op het perfecte zelfrijdende voertuig, als we zelf al een schone en efficiënte vorm van autodelen kunnen introduceren, met voertuigen die worden bestuurd door een chauffeur op afstand – de ‘teledriver’. Hij nam ontslag, verhuisde terug naar Europa en sloot zich aan bij twee andere Europese ingenieurs, Fabrizio Scelsi en Bogdan Djukic. In Berlijn richtten ze samen Vay op.

Zo werkt de technologie van Vay: Via de app van het bedrijf kan een gebruiker een auto oproepen, Vervolgens stuurt een getrainde teledriver het voertuig op afstand naar de locatie van de klant. Zodra de auto aankomt, neemt de gebruiker het stuur over en rijdt ermee weg als met een gewone auto. Aan het eind van de rit beëindigt de gebruiker de huur in de app en verlaat de auto. De teledriver parkeert het voertuig of stuurt het naar de volgende klant. De teledrivers maken tijdens hun rit volledig deel uit van het verkeer. Met behulp van camerasensoren ziet de teledriver de omgeving op de schermen in het teledrive-station. En verkeersgeluiden zoals sirenes of andere waarschuwingssignalen hoort de teledriver via zijn koptelefoon. “Wij geloven in een toekomst waarin mensen en computers samenwerken”, zegt Von der Ohe. “Onze strategie bestaat uit het geleidelijke uitrollen van autonoom rijden, we willen geen radicale omslag van 100% menselijk naar 0% menselijk en 100% computer.”

Vay in Las Vegas

In januari 2024 lanceerde Vay zijn eerste commerciële dienst in Las Vegas, waar de regelgeving voor onbemande voertuigen op dit moment minder streng is dan in Europa. Het bedrijf wil deze dienst in Las Vegas opschalen en daarna in Europa introduceren. Toen Vay in 2023 van Hamburg toestemming kreeg om in die stad een onbemande auto te laten rijden, werd het het eerste en enige bedrijf in Europa dat zonder menselijke veiligheidsrijder de openbare weg op ging. In juni 2024 maakt Vay bekend dat het ging samenwerken met Poppy, een exploitant van deelauto's in België, om besturen op afstand daar in te voeren. In september 2024 ondertekende de Europese Investeringsbank een risicokrediet van € 34 miljoen – gesteund vanuit InvestEU – zodat Vay de ontwikkeling van zijn diensten en technologie kan versnellen. “De Europese Investeringsbank hielp ons met goede financieringsvoorwaarden voor de volgende fase van onze technologie”, vertelt Von der Ohe. “Hiermee kunnen we onze technologie in meer markten uitrollen, met name in Europa.”

“**Wij geloven in een toekomst waarin mensen en computers samenwerken.**”

EEN ELEKTRISCHE TOEKOMST

Drie Italiaanse ingenieurs transformeren een familiebedrijf en ontwikkelen elektriciteitsdraad dat de koolstofuitstoot van elektromotoren terugdringt en de prestaties ervan verbetert

Drie Italiaanse ingenieurs – Filippo Veglia, Francesco Taiariol en Piero Degasperi – bundelden hun krachten om een technologie voor draadcoating te ontwikkelen waarmee duurzame, oplosmiddelvrije, hoogwaardige magneetdraad kan worden gemaakt. Ze richtten hun bedrijf Tau Group op om dit te gaan produceren. “We wilden heel graag iets zinvol creëren”, vertelt Taiariol, algemeen directeur van Tau Group. Het heeft grote voordelen voor motoren in elektrische voertuigen, waardoor ze zo compact en efficiënt mogelijk worden. Dat helpt en versnelt weer de transitie naar elektrisch rijden en minder koolstofuitstoot.

“De oplossing die deze mannen hebben uitgedacht is innovatief – ze spelen in op een groeiende marktbehoefte en een gebrek aan goede oplossingen bij de bestaande producenten”, zegt Alberto Casorati, kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank. Hij was betrokken bij de in november 2024 met Tau Group gesloten kredietovereenkomst van € 20 miljoen. “Tau Group heeft dit groeiende probleem voor klanten ontdekt.” De financiering wordt gesteund vanuit het InvestEU-programma en helpt Tau Group zijn productie van elektriciteitsdraad uit te breiden van 2 000 ton naar wel 12 000 ton per jaar.

De kern van elektrificatie

Magneetdraad is elektriciteitsdraad met een dun laagje isolatie. Het geleidt de elektriciteit die in motoren, generatoren en transformatoren wordt omgezet in magnetische of mechanische energie. De materialen die in magneetdraad worden gebruikt, zijn de afgelopen 60 jaar nauwelijks veranderd, ondanks het snel veranderende karakter van elektrische machines. “Dit is een probleem geworden omdat deze draden het bij 800 Volt laten afweten, een spanning die voor veel toepassingen in elektromotoren cruciaal is”, aldus Taiariol.

Met de DryCycle-technologie van Tau Group wordt magneetdraad gecoat met sterke, flexibele technopolymeren die een betere chemische weerstand, elektrische isolatie en thermische stabiliteit hebben. Daardoor kunnen autofabrikanten en ontwerpers van elektromotoren de 800 Volt-grens doorbreken en mogelijk 1 000 Volt bereiken.

Geen oplosmiddelen – minder energie en koolstofuitstoot

Traditionele polymeercoatings voor draad worden meestal aangebracht als vloeibare vernis op basis van oplosmiddelen. Deze oplosmiddelen verdampen tijdens de productie, waardoor schadelijke deeltjes vrijkomen. Ze worden ook verhit, waardoor over de hele wereld miljoenen tonnen CO₂ vrijkomen bij de productie van draad. Bij de innovatieve aanpak van DryCycle zijn geen oplosmiddelen en additieven nodig. Er wordt één zeer dunne laag polymeercoating aangebracht. Dit vereenvoudigt de productie, verlaagt de kosten en verbetert de prestaties. Bij dit proces wordt zo’n 80% minder energie verbruikt dan bij methoden waarbij wel oplosmiddelen worden gebruikt. “Tau draait om efficiënt energiegebruik”, aldus Taiariol.

DE EVOLUTIE VAN DE MOTORFIETS

Stark Future wil met zijn elektrische crossmotoren een revolutie teweegbrengen in de motorfietsindustrie en een impuls geven aan innovatie, duurzaamheid en de lokale economie in Spanje

Anton Wass ontdekte zijn passie voor motorfietsen toen hij, als klein jongetje, een van zijn burens op een crossmotor door zijn woonplaats bij Stockholm zag rijden. Op zijn zestiende was hij al mede-eigenaar van een internetbedrijf in reserveonderdelen voor motorfietsen dat wereldleider werd. Ondanks zijn succes bleef Anton ervan dromen dat hij ooit een innovatieve motorfiets zou uitvinden. "Jarenlang bleef ik geloven dat het mogelijk moest zijn om een elektrische motorfiets te bouwen die beter is dan de beste motorfiets op benzine", vertelt hij.

Daarom begon hij in 2019 met Stark Future. Met zijn elektrische crossmotoren wil het in Barcelona gevestigde bedrijf de motorfietsindustrie transformeren. In 2021 lanceerden ze de Stark VARG (Zweeds voor "sterke wolf"), de krachtigste crossmotor ter wereld. "Deze schudde de motorfietsindustrie behoorlijk op", lacht Wass. "Volgens mij was het de meest succesvolle productlancering van een motorfietsenfabrikant in de geschiedenis."

Het bedrijf wil blijven innoveren en zijn motorfietsen nog geavanceerder maken. Daarom steunt de Europese Investeringsbank hen met een kredietfaciliteit van € 40 miljoen die in september 2024 werd aangegaan.

Zonder koppeling

De accu van Stark Futures elektrische crossmotor heeft een kracht van 6,5 KWh en levert, in combinatie met een speciaal gemaakte rotor met koolstofhuls tot 80 pk. Dit is 30% meer vermogen dan een vergelijkbare 450cc motorfiets met benzinemotor. Hiermee kun je tot zes uur lang crossroutes rijden of heb je genoeg energie voor een volledige motorcrosswedstrijd, met een oplaadtijd van slechts twee uur.

De financiering van de Europese Investeringsbank helpt het bedrijf bij de ontwikkeling van nieuwe platforms voor elektrische motorfietsen en de opschaling van zijn productiecapaciteit. De financiering wordt verstrekt in het kader van InvestEU, het ambitieuze programma van de Europese Unie dat als doel heeft om meer dan € 372 miljard aan extra investeringen aan te trekken van fondsen in de publieke en private sector ter ondersteuning van de EU-beleidsdoelen in de periode tot 2027.

"Het ondersteunen van startups is cruciaal wil je een concurrerende markt bevorderen en kennis binnen de Europese Unie houden", aldus Joanna Lisboa Tiago, die als kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank betrokken was bij de transactie. "Zonder financiële steun krimpt de durfkapitaalmarkt, waardoor het aantal spelers en de risicobereidheid afneemt. Wij willen deze leemte opvullen."

“ Het ondersteunen van startups is cruciaal wil je een concurrerende markt bevorderen en kennis binnen de Europese Unie houden. ”

EEN GROENE OPLOSSING VOOR STAAL

De staalindustrie sluiten kunnen we niet, maar een Oostenrijks bedrijf bestrijdt nu wel de koolstofuitstoot door veel geld te steken in groene energie en hightech onderzoek

De staalindustrie is verantwoordelijk voor zo'n 7% van de mondiale koolstofuitstoot. Daarom kan de Europese Investeringsbank, de grootste klimaatinvesteerder van Europa, alleen duurzame en innovatieve investeringen in staal steunen. Een van de deals die in 2024 wel voor steun in aanmerking kwamen, is een in juni goedgekeurde lening van € 300 miljoen. Met de lening kan het grote Oostenrijkse staalbedrijf Voestalpine onderzoek doen naar innovatieve staalproducten en duurzame productie.

Voestalpine, een van de grootste staalproducenten in Europa, gebruikt het geld de komende vier jaar voor onderzoek naar en ontwikkeling van processen die minder energie en minder grondstoffen verbruiken, en de levensduur van staalproducten verlengen.

Voorop blijven lopen in de staalsector

Meer onderzoek kan bijdragen aan het milieu, maar volgens financieel directeur Gerald Mayer is het voor Voestalpine ook de belangrijkste manier om concurrerend te blijven op de mondiale staalmarkt. "We hebben te maken met een extreem moeilijk economisch klimaat, met name voor Europese staalbedrijven", aldus Mayer. "Gelukkig zijn onze innovatieve staalproducten zeer gewild in de meest veeleisende sectoren."

Het meest recente duurzame staalproject van Voestalpine heet 'greentec'. Vanaf 2027 zal het de uitstoot ten opzichte van 2019 met 30% verlagen, door een deel van de koolstofintensieve hoogovens te vervangen door elektrische vlamboogovens.

Soms kan de Europese Investeringsbank meer doen voor de staalindustrie dan alleen onderzoek steunen. Begin 2024 sloot de Bank een transactie ter waarde van € 314 miljoen voor een nieuwe fabriek van H2 Green Steel in het Zweedse Boden. Deze fabriek gaat waterstof gebruiken om staal te maken uit ijzererts, waardoor de koolstofuitstoot 95% lager zal zijn.

Hulp aan regio's die het hardst worden getroffen

Door innovatie en investeringen is de Europese Unie na China de grootste producent van staal ter wereld. De productie bedraagt bijna 180 miljoen ton per jaar, of 11% van de mondiale productie. Ter vergelijking: China produceert zo'n 1 miljard ton.

De Europese Commissie en de Europese Investeringsbank werken samen om onderzoek en innovatie op het gebied van schoner staal te steunen. Investeringsprogramma's, zoals Horizon Europa, hebben vele miljarden euro's aan onderzoek gefinancierd om de uitstoot van de staal-, cement- en andere koolstofintensieve sectoren terug te dringen. Het Fonds voor een rechtvaardige transitie helpt regio's en landen die in grote mate afhankelijk zijn van staalproductie, kolenwinning en cement over te schakelen naar duurzamere samenlevingen en economieën.

EEN GUNSTIG TIJ VOOR INNOVATIE

Een initiatief van de Europese Investeringsbank stimuleert innovatie in de blauwe economie, door duurzame ontwikkeling van de oceaan te bevorderen en bij te dragen aan vooruitgang in mariene technologieën en hulpbronnen

Rene Hansen werkte meer dan 20 jaar in uiteenlopende sectoren, van snowboards tot hernieuwbare energie, en hielp bedrijven overal ter wereld bij hun groei en innovatie. Na verloop van tijd wilde hij graag weer dichterbij zijn geboorteland Noorwegen gaan wonen. Die kans kreeg hij toen Konrad Bergström hem benaderde met het idee om elektrische pleziervaartuigen te gaan bouwen. "Ik realiseerde me dat ik mijn energie wilde inzetten voor een bedrijf dat oprecht waarde hecht aan duurzaamheid", vertelt Hansen. "Dit voelde als de perfecte kans om mijn werk af te stemmen op mijn waarden, en echt impact te maken."

Het door Bergström opgerichte bedrijf is gevestigd in Zweden en wil een omslag teweegbrengen in de scheepsbouw door manieren te vinden om pleziervaartuigen groener te maken. X Shore combineert glas en koolstofvezel voor het optimaliseren van gewicht, prestaties en milieu-impact. Het resultaat: een CO₂-uitstoot die vier keer lager is dan die van vaartuigen met een benzinemotor. "Varen zou de natuur niet moeten schaden", vindt Hansen.

Daarom is X Shore een van de bedrijven die zijn geselecteerd voor het 20 EU Blue Champions Programme, een initiatief van de Europese Investeringsbank en de Europese Commissie dat voorziet in gratis advisering aan bedrijven met blauwe technologieën en oplossingen van hoge kwaliteit. Doel van het programma is hun concurrentievermogen een impuls te geven en hen klaar te stomen voor mogelijke financiering door investeerders of de Europese Investeringsbank. Blue Champions werd in mei 2024 gelanceerd en selecteerde bedrijven in heel Europa, van onderwaterrobotica, groene oplossingen voor de scheepvaart en bioraffinaderijen, tot toepassingen voor satellietgegevens en windenergie. Deelname aan het programma betekent dat deze bedrijven worden gezien als pioniers, die de sector richting een groenere toekomst helpen. Met dit initiatief wil men een duurzame blauwe economie bevorderen en laten zien dat we in actie moeten komen om de oceanen voor toekomstige generaties te beschermen en te behouden.

Een unieke aanpak

"We constateerden dat er behoefte was aan financiële steun voor de ontwikkeling van blauwe technologieën in Europa", vertelt Paulina Brzezicka, financieel adviseur bij de Europese Investeringsbank. Samen met hoofdadviser Antonella Calvia-Götz zette zij Blue Champions op. "We realiseerden ons dat we iets moesten doen dat verder reikt dan onze gebruikelijke aanpak, iets dat we niet eerder hadden gedaan."

In de nieuwe aanpak wordt er een open oproep gedaan om blauwe technologieën aan te dragen die baat zouden hebben bij gratis advies. Het idee is om deze bedrijven te helpen hun ondernemingsplan te verbeteren en ze klaar te stomen voor mogelijke financiering in de vorm van een risicokrediet van de Europese Investeringsbank of financiering van andere investeerders. Aanvragers moeten scale-ups zijn met een realistische groei-investeringsstrategie van ten minste € 15 miljoen over een periode van vijf jaar, waarvan de helft al door investeerders moet zijn gefinancierd. Om in aanmerking te komen voor mogelijke financiering van de Europese Investeringsbank moet een bedrijf voldoende volwassen (mature) zijn, of daar dicht in de buurt zitten.

MET BEHULP VAN LICHT

Een Pools bedrijf wil Europese innovatie in alledaagse apparatuur een impuls geven door zijn fotonische technologie en infrarooddetectoren te ontwikkelen

In de jaren 70 ging professor Józef Piotrowski op zoek naar het beste materiaal voor sensingtoepassingen. Op de Technische Militaire Academie van Warschau zorgde hij voor een wetenschappelijke doorbraak die de wereld van infraroodtechnologie zou helpen hervormen. Piotrowski en zijn team ontwikkelden detectoren die niet meer met vloeibare stikstof moesten worden gekoeld. Deze innovatie leidde in 1987 tot de oprichting van VIGO Photonics, een bedrijf dat zich sindsdien heeft gespecialiseerd in de productie van instrumenten voor fotonica (lichtgolfttechnologie) en micro-elektronica.

Inmiddels wordt VIGO Photonics geleid door Józefs zoon Adam Piotrowski, die de traditie van innovatie wil voortzetten met een nieuw initiatief: HyperPic. Het doel van het project is om lasers en fotonische detectoren in één, zeer kleine chip te integreren, waarmee de wijze waarop we omgaan met alledaagse apparatuur fundamenteel zal veranderen. “Stel je een smartwatch voor die niet alleen je stappen telt, maar ook realtime je bloedsuikerwaarden bijhoudt. Of een koelkast die je waarschuwt wanneer je voedsel dreigt te bederven”, zegt Filip Costa, financieel directeur van VIGO. “Dit zijn slechts een paar van de toepassingen van HyperPic op het gebied van consumentenelektronica, milieubescherming, geneeskunde enzovoort.”

De Europese Investeringsbank steunt VIGO Photonics met een risicokrediet van € 21 miljoen dat in september 2024 werd ondertekend. Dit moet ervoor zorgen dat Europa voorop blijft lopen in de innovatie van fotonica.

Het onzichtbare opsporen

VIGO Photonics is gespecialiseerd in infrarooddetectoren, complete modules voor infrarooddetectie en epitaxiale wafers – producten die zijn ontworpen om infraroodsignalen op te vangen en te verwerken. Het bedrijf probeert deze componenten nu te integreren in een chip ter grootte van een vingertop: een fotonisch geïntegreerd circuit. Deze circuits vertegenwoordigen de volgende grote stap in de sector, met belangrijke toepassingen voor alledaagse en huishoudelijke apparatuur. Door de compacte afmetingen kunnen complexe tests eenvoudig worden uitgevoerd, en is een volledig laboratorium niet meer nodig.

Met de EU-financiering kan VIGO Photonics de prestaties van zijn detectoren en modules verbeteren en zijn onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten voor nieuwe detectoren voortzetten.

“Er is sprake van een hiaat in de Centraal-Europese markt wat betreft de financiering van zeer innovatieve, risicovolle maar disruptieve technologieën, die hele sectoren radicaal kunnen veranderen en op lange termijn van invloed zullen zijn op de wereldeconomie”, zegt Philippe Hoett, de senior risicokredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank die leiding gaf aan de financiering voor VIGO Photonics.

FLEXIBELE ANTISTOFFEN

Frans bedrijf ontwikkelt behandeling met polyklonale antilichamen om een biologische aanslag of de volgende pandemie tegen te houden door mee te bewegen met virusmutaties

Fabentech is in vele opzichten ontstaan door ziekteplagen. De Franse producent van behandelingen voor dodelijke virussen en biotoxines ging van start door twee beruchte ziekteuitbraken: Ebola en de vogelgriep. Bertrand Lépine richtte het bedrijf in 2009 op. Hij wilde de technologie die hij van zijn vorige werkgever Sanofi Pasteur in licentie had gekregen, gaan verfijnen om polyklonale antilichamen te kunnen maken. Deze slagen er beter in dodelijke virussen en toxines onschadelijk te maken dan bestaande technieken, zoals monoklonale behandelingen. Sanofi Pasteur had al behandelingen met polyklonale antilichamen ontwikkeld die voorkomen dat slangen- of scorpioenengif menselijke cellen binnendringt. Lépine bedacht dat dezelfde benadering zou kunnen worden gebruikt voor dodelijke ziekten.

In 2012 voerde het bedrijf klinische proeven uit voor de behandeling van vogelgriep, en in 2015 werkte het samen met de Wereldgezondheidsorganisatie en het Europees Geneesmiddelenbureau aan de behandeling van Ebola. In 2017 werkte het bedrijf samen met het Franse leger aan de ontwikkeling van een tegengif voor een zeer dodelijke biotoxine uit planten. Hoewel alle behandelingen veelbelovend waren, bleek er voor geen daarvan een grote markt te zijn. Vóór de pandemie was Europa niet actief bezig met de mogelijke dreiging van bio-aanslagen of nieuwe vormen van infectieziekten. Dit in tegenstelling tot de Verenigde Staten, waar na de aanslagen van 11 september biotech-startups werden gefinancierd die behandelingen ontwikkelden. “Je voorbereiden op biodreigingen leefde gewoon niet in Europa”, zegt Sébastien Iva, algemeen directeur van Fabentech.

Maar toen sloeg COVID-19 toe.

“Dit zorgde voor een revolutie in de wetenschap, omdat alle individuele EU-landen zich, samen met de EU-instellingen, op dit soort dreigingen gingen voorbereiden”, legt Iva uit. Hij begon bij Fabentech in 2020, net toen de pandemie uitbrak. “Vanaf dat moment werd er budget voor vrijgemaakt.”

Voorbereid zijn op biologische dreigingen

Een van die budgetten is HERA Invest, financiering die wordt verstrekt door de nieuwe Autoriteit voor paraatheid en respons inzake noodsituaties op gezondheidsgebied (HERA). De Europese Commissie richtte HERA op in 2021. Onderdeel van haar mandaat is het ondersteunen van Europese bedrijven en onderzoeken die zich bezighouden met resistentie tegen antimicrobiële middelen, biodefensie en het voorbereid zijn op een pandemie.

In oktober 2024 sloot de Europese Investeringsbank een risicokredietovereenkomst met Fabentech van € 20 miljoen. Het was de eerste investering in het kader van HERA. Fabentech gaat het geld gebruiken voor de verdere ontwikkeling van de FabShield-behandelingen met polyklonale antilichamen, die zijn voortgekomen uit de oorspronkelijke technologie van Sanofi Pasteur. Ook wil het bedrijf de productie opschalen van behandelingen tegen uiteenlopende ziekteverwekkers, zoals het Nipah-virus, de Sarbecovirussen (de familie van virussen achter COVID-19), en plantaardige toxines. “Voor ons is HERA echt een bondgenoot die ons allemaal helpt voorbereid te zijn op biologische dreigingen, of het nu om een opzettelijke aanval van bioterrorisme gaat, of om epidemieën of pandemieën met een natuurlijke oorsprong”, aldus Iva.

Fabentech geeft leiding aan e-Fabric, een consortium van Europese universiteiten en bedrijven die samen werken aan behandelingen tegen Sarbecovirussen. Er bestaat volgens de Wereldgezondheidsorganisatie een groot risico dat deze virussen opnieuw een pandemie ontketenen. SARS-CoV-2 – het virus achter COVID-19 – behoort tot de familie van de Sarbecovirussen. Het consortium, dat werkt aan behandelingen die zijn gebaseerd op de behandelingen met polyklonale antilichamen van Fabentech, kreeg in januari 2024 een subsidie van € 7,7 miljoen vanuit het programma Horizon Europa van de Europese Commissie.

“Het consortium was al geormerkt door HERA en de Europese Commissie”, aldus Henri- François Boedt, kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank en verantwoordelijk voor de Fabentech-investering. “En ze doen onderzoek naar een materie die veel onderzoek en financiering vereist.”

De grote dreiging: COVID-19

Toen Iva in juli 2020 bij Fabentech begon, kreeg hij van de directie de opdracht om de focus van het bedrijf om te buigen naar spraakmakende behandelingen voor COVID-19. Met steun van EU-geld ontwikkelde Fabentech snel een behandeling met polyklonale antilichamen voor COVID-19 en de varianten ervan: FabenCOV. Door de bliksemsnelle ontwikkeling van COVID-19-vaccins en virusmutaties was er uiteindelijk minder behoefte aan die behandeling, hoewel die veelbelovend bleek bij het onschadelijk maken van bekende varianten van COVID-19.

Maar inmiddels was het voor Europa duidelijk dat andere dodelijke virussen die snel tot een pandemie zouden kunnen leiden, moesten worden opgespoord. En dat er een voorraad aan mogelijke behandelingen moest worden aangelegd. Bij veel van de behandelingen voor COVID-19 gebruikte men zeer specifieke monoklonale antilichamen, die zich binden aan het spike-eiwit op het oppervlak van het SARS-CoV-2-virus en voorkomen dat het virus de cellen binnendringt. Maar als het virus muteert, verliezen veel van deze behandelingen hun werking.

Behandelingen met polyklonale antilichamen hebben een bredere werking. Ze identificeren verschillende receptoren, of epitopen, op een antigeen en richten zich daarop. Antigenen zijn gewoonlijk een eiwit, vet of nucleïnezuur dat aanwezig is op het oppervlak van een virus of toxine. De polyklonale antilichamen binden zich op verschillende plaatsen (epitopen) op één antigeen. Door zich aan de epitopen te binden, schakelen de antilichamen het virus of de toxine effectief uit: ze maken het voor het virus of de toxine onmogelijk om menselijke cellen binnen te dringen en een infectie of ziekte te veroorzaken. “De polyklonale behandelingen pakken het virus echt van alle kanten aan”, zegt Iva. “Als een virus gemuteerd is, kunnen monoklonale behandelingen zich niet meer goed hechten, waardoor ze niet erg effectief meer zijn. Het polyklonale antilichaam kan zich nog steeds aan een deel van het antigeen hechten en daardoor het virus of de toxine uitschakelen.”

“**Voor ons is HERA echt een bondgenoot die ons allemaal helpt voorbereid te zijn op biologische dreigingen, of het nu om een opzettelijke aanval van bioterrorisme gaat, of om epidemieën of pandemieën met een natuurlijke oorsprong.**”



€1
miljard

De Deense haven Esbjerg is al belangrijk voor de offshore windindustrie. Nu gaat de haven ook een rol spelen op het gebied van veiligheid.

3

VEILIGHEID EN DEFENSIE

“

We spelen een cruciale rol bij het versterken van de veiligheid en defensie van Europa door vitale infrastructuur te financieren en bedrijven te steunen die innovatie in de sector aanjagen. De investeringen van de Europese Investeringsbank in cyberveiligheid, ‘dual use’-technologieën en veerkrachtige infrastructuur, vergroten de capaciteit van de Europese Unie om uitdagingen op het gebied van veiligheid aan te gaan en zijn bevolking te beschermen. Onze gerichte financiering stelt Europese industrieën in staat op veranderende dreigingen te reageren en een veilig, autonoom Europa te steunen. ”

Timo Kiiha, afdelingshoofd kredietverlening aan de publieke sector (Oostenrijk, Duitsland en de Noordelijke landen),
Directoraat Verrichtingen van de EIB

ESBJERG OPNIEUW UITVINDEN

Deense haven gaat militaire schepen en de offshore windindustrie bedienen

Met zijn 156 jaar is de haven van Esbjerg relatief nieuw vergeleken met veel andere havens in Denemarken of in Europa, die al honderden of zelfs duizenden jaren actief zijn. Toch heeft Esbjerg gedurende zijn relatief korte bestaan aan de Deense westkust al een aantal metamorfoses ondergaan om verschillende sectoren te kunnen bedienen – van vee in de 19e eeuw tot visserij rond 1920, en olie- en gaswinning op zee in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Nu Europa voor nieuwe uitdagingen staat, van decarbonisatie tot geopolitieke dreigingen, wordt Esbjerg weer opnieuw uitgevonden.

“We zagen de verandering een paar jaar geleden al aankomen”, vertelt Dennis Pedersen, de directeur van de haven. “Windparken in de Noordzee zijn belangrijk voor de energietransitie van Europa, maar we moeten flink investeren in de infrastructuur om ervoor te zorgen dat ze er ook komen.”

“Toen Rusland in 2022 Oekraïne binnenviel, beseften we dat we ons niet alleen zorgen moesten maken over decarbonisatie, maar ook over de veiligheid van Europa.”

Esbjerg speelt al een belangrijke rol in de offshore windindustrie, waarin Deense bedrijven als Vestas marktleider zijn. In feite is de haven, die deel uitmaakt van het trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T) met goede spoor- en wegverbindingen, al een belangrijke voorziening voor zo’n 59 windprojecten op de Noordzee.

Steeds groter ...

Maar offshore windturbines worden alsmaar groter. En zelfs nog groter.

Rotondes op de wegen naar de haven zijn inmiddels aangepast zodat extra lange voertuigen gewoon rechtdoor kunnen rijden. Maar de bladen van de nieuwe turbines zijn nu al meer dan 100 meter, ongeveer twee maal zo lang als die van hun voorgangers. Ze zijn daarmee hoger dan de Gherkin-toren in Londen.

Het vervoeren en in elkaar zetten van zulke immense gevaarten vraagt om speciale voorzieningen en heel veel ruimte. Om hierin te voorzien, investeert de haven van Esbjerg in een nieuwe terminal van 57 hectare, meer dan 106 voetbalvelden groot.

... en dieper

Om beter tegemoet te komen aan de Europese veiligheids- en defensiebehoeften, gaat de haven ook zijn vaargeul verdiepen.

NAVO-schepen gebruikten de haven in het verleden om pantservoertuigen aan wal te brengen, zoals M1 Abrams-tanks en M2 Bradley-infanteriegevechtsvoertuigen vanuit de Verenigde Staten. In juni van dit jaar verwerkte de haven meer dan 700 voertuigen van het 1st Armored Brigade Combat Team van het Amerikaanse leger, en in 2021 meer dan 300 stuks materieel voor de 81st Stryker Brigade van de National Guard.

Maar de vaargeul van de haven is niet diep genoeg voor volgeladen schepen of bij laag water.

“De groei van offshore windenergie zal enkele decennia aanhouden.”

Investerings voor dubbel gebruik

Voor de haven van Esbjerg heeft de dubbele focus verschillende voordelen.

“De groei van offshore windenergie zal enkele decennia aanhouden”, legt Pedersen uit. “Ons investeringsplan helpt ons niet alleen onze positie in de sector te versterken en bij te dragen aan de energietransitie van Europa. Het bereidt ons ook voor op wat daarna komt doordat het nieuwe routes naar de Verenigde Staten opent.”

Door zijn rol als NAVO-vervoersknooppunt, krijgt de haven toegang tot aanzienlijke financiering van de Europese Unie en haar investeringstak, de Europese Investeringsbank. De financiering bestaat onder andere uit subsidies van de Connecting Europe Facility en de Deense overheid, en een lening van € 115 miljoen van de Europese Investeringsbank, die € 8 miljard opzij heeft gezet voor de ondersteuning van het strategisch Europees veiligheidsinitiatief (SESI) van de Europese Unie.

Investeren in veiligheid en defensie

EU-regeringen willen dat de Europese Investeringsbank haar steun voor de veiligheid en defensie van Europa opschroeft. Daarom heeft de Bank steun aan deze sector tot prioriteit verheven, haar criteria voor kredietverlening en interne processen aangepast, en meer middelen gereserveerd. In 2024 lanceerde zij een éénloketsysteem voor veiligheids- en defensieprojecten, zodat bedrijven gemakkelijker toegang kunnen krijgen tot de financiering en adviesdiensten van de Bank.

“Dit is een duidelijk geval van ‘dual-use’”, zegt Txema Urrutia Aldama, specialist vervoerssector bij de Europese Investeringsbank. “Het is waarschijnlijk het eerste grote ‘dual use’ infrastructuurproject dat we hebben gesteund.”

EIB OPENT LOKET VOOR VEILIGHEID EN DEFENSIE

In het kader van zijn actieplan voor de veiligheids- en defensie-industrie uit mei 2024, heeft de Europese Investeringsbank Groep een éénloketsysteem voor veiligheid en defensie opgezet, inclusief een speciaal bureau en een intern netwerk van defensiespecialisten binnen de EIB-Groep. Het initiatief biedt de Europese veiligheids- en defensiesector gestroomlijnde financiële steun, deskundige bijstand en verbeterde toegang tot de financiering van de EIB-Groep. Het doel is de € 6 miljard aan financiering die nog beschikbaar is vanuit het strategisch Europees veiligheidsinitiatief (SESI) versneld in te zetten, en de steun van de EIB-Groep voor de veiligheid en defensie van Europa een verdere impuls te geven. Doordat het loket voorziet in één centraal contactpunt voor klanten en externe stakeholders, kan men eenvoudiger toegang krijgen tot het volledige aanbod aan financiële en technische deskundigheid van de EIB-Groep. Het loket is bedoeld voor in de EU gevestigde bedrijven of innovators die actief zijn in de veiligheids- en defensie-industrie. In de periode van mei tot oktober 2024 behandelde het loket al meer dan 200 verzoeken van potentiële klanten die via de website van het loket vragen stelden over definities, criteria en financieringsvoorwaarden.



€ 38,2
miljard

Het moderniseren van de
spoorverbinding naar
Gdynia is cruciaal voor de
Poolse economie.

4

EEN MODERN COHESIE- BELEID

“

Het cohesiebeleid is de lijm die onze maatschappijen verbindt. We spelen een centrale rol bij het bevorderen van cohesie in de hele Europese Unie, door projecten te financieren die regionale ongelijkheid verminderen, duurzame ontwikkeling bevorderen en de economische en sociale integratie vergroten. ”

Romolo Isaia, afdelingshoofd Sloveense, Kroatische en Italiaanse ondernemingen, Directoraat Verrichtingen van de EIB

“

Onze projecten voor vervoersinfrastructuur in de cohesieregio's bieden de bevolking nieuwe economische kansen. Zo zorgt de modernisering van de spoorweg tussen Koscierzyna en Gdynia voor extra capaciteit voor vrachtvervoer tussen de haven en het achterland. Met als resultaat: economische ontwikkeling in combinatie met een kleinere koolstofvoetafdruk en minder afhankelijkheid van vervuilender manieren van vervoer. Het spoor maakt stadscentra toegankelijker voor de mensen die langs het spoor wonen in de voorsteden en op het platteland, en faciliteert schone mobiliteit. ”

Max Jensen, directeur Mobiliteit, Directoraat Projecten van de EIB

“

Onze bijdrage aan cohesie steunt investeringen in bijvoorbeeld een nieuwe infrastructuur voor cultuur en muziek in Ostrava. De sluiting van de mijnen en de neergang van de zware industrie door de transitie naar een koolstofarme economie had grote gevolgen voor deze Tsjechische stad. We steunen een centrum voor culturele en creatieve industrieën en willen zo bijdragen aan de diversificatie van nieuwe economische ontwikkeling in alle delen van de regio Moravië-Silezië. ”

Manuel Dueñas, afdelingshoofd kredietverlening aan de publieke sector voor Midden- en Zuidoost-Europa, Directoraat Verrichtingen van de EIB

EEN MOEILIJKE BESLISSING

Ischia wordt opnieuw opgebouwd na verwoestende aardverschuiving

De aardverschuiving staat de inwoners van Casamicciola Terme op het Italiaanse eiland Ischia nog levendig voor de geest. “Het was meteen duidelijk dat er iets tragisch was gebeurd”, zegt burgemeester Giosi Ferrandino. “Toen er een grote hoeveelheid modderig puin het centrum instroomde, wisten we dat de aardverschuiving op de heuvel een enorme verwoesting had aangericht.” Zware regenval op de Monte Epomeo veroorzaakte in 2022 de aardverschuiving, die huizen wegvaagde en auto’s naar zee sleurde. Er vielen 12 doden, onder wie een drie weken oude baby. En dat gebeurde slechts vijf jaar nadat een aardbeving met een kracht van 4 op de schaal van Richter heel Ischia deed schudden. Daarbij kwamen twee vrouwen om het leven en moesten duizenden inwoners hun huizen verlaten.

De wederopbouw na de aardbeving en de aardverschuiving is een hele opgave. “We helpen Ischia, door ervoor te zorgen dat de Italiaanse overheid tijdens het proces van wederopbouw over geld kan beschikken”, vertelt Claudia Barone, kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank. Zij was betrokken bij de kredietovereenkomst van € 150 miljoen, die in november 2024 met het Italiaanse ministerie van Economische Zaken en Financiën werd gesloten voor de wederopbouw van openbare infrastructuur en particuliere gebouwen na de aardbeving en overstromingen. Het is de eerste tranche van een financieel pakket van € 1 miljard.

Veiliger, veerkrachtig en duurzaam herbouwen

Ischia is een idyllisch eiland, bekend om zijn thermale bronnen, ongerepte stranden en adembenemende landschap. Maar het ligt ook in een aardbevingsgebied, met alle risico’s van dien. Het probleem is in de loop der jaren verergerd, omdat er illegaal huizen en gebouwen zijn neergezet in gereguleerde of risicovolle gebieden, zoals rivierbeddingen. Daardoor werd het voor de bodem en de bomen moeilijker om water te absorberen, met overstromingen tot gevolg. Natuurlijke waterlopen die voor de afwatering moeten zorgen, zijn door gebouwen geblokkeerd en worden niet vrijgemaakt, waardoor puin zich ophoopt.

Casamicciola Terme is met name kwetsbaar voor aardverschuivingen. Een jaar geleden is men met de wederopbouw begonnen. De meeste van de 8 000 inwoners kunnen hun huizen weer herbouwen. Maar 20% van hen zal ergens anders op het eiland moeten gaan wonen. “Het is een moeilijke beslissing, maar het gaat om de veiligheid van burgers”, zegt Giovanni Legnini, buitengewoon commissaris voor de wederopbouw na de aardverschuiving en gedelegeerd commissaris voor de noodsituatie op Ischia.

De Europese Investeringsbank heeft de lokale autoriteiten een innovatief onderzoek aangeboden dat kijkt naar klimaatrisico’s en -kwetsbaarheden. Dit onderzoek is uniek voor Italië en omvat ook adviezen over duurzame manieren van plannen, ontwerpen en uitvoeren van de wederopbouw. “De wijze waarop Ischia wordt herbouwd verkleint de risico’s die tot de oorspronkelijke ramp hebben geleid en dit heeft een positieve impact op het proces”, aldus Marco Cecchetto, senior ingenieur bij de Europese Investeringsbank.

GROENE TRANSITIE OP HET DAK

Het logistieke bedrijf WDP plaatst zonnepanelen op zijn daken en laadstations voor elektrische voertuigen in zijn gebouwen, zodat huurders kunnen overstappen op groene energie

Warehouses de Pauw (WDP), een toonaangevende onderneming in logistiek vastgoed in België, installeerde al in 2008 de eerste zonnepanelen op de daken van zijn gebouwen. “De afmetingen van de installaties die we toen plaatsten, waren vrij klein en bedekten niet het gehele dak”, vertelt Charlotte De Troyer, corporate finance manager bij WDP. Ze legt uit dat de huurders destijds nog niet zoveel elektriciteit gebruikten. Maar toen de vraag naar elektriciteit omhoog schoot, deels door de energiecrisis na de Russische invasie van Oekraïne in 2022, besloot WDP zijn strategie te wijzigen. “Logistieke operaties worden steeds meer geëlektrificeerd, met name transport”, aldus De Troyer. “Tijdens deze transitie zal de vraag naar elektriciteit de komende jaren verdrie- of verviervoudigen.

Om aan deze vraag te kunnen voldoen, legt WDP de daken van zijn gebouwen in Roemenië, België en Nederland helemaal vol met zonnepanelen. Hierdoor zal de hoeveelheid zonne-energie die WDP produceert toenemen van 180 MW begin 2024 tot wel 350 MW in 2027. WDP installeert ook 480 laadstations voor elektrische voertuigen bij zijn gebouwen, voor de vrachtwagens die goederen naar en van zijn logistieke centra vervoeren.

Dit soort infrastructuur kost veel geld, dus sloot de Europese Investeringsbank in juli een kredietovereenkomst van € 250 miljoen met WDP voor de financiering van het project.

Europa's leveringsketen vergroenen

WDP verkoopt de opgewekte zonne-energie aan zijn huurders. Het gebruik van de zonne-energie door de gebouwen zelf levert een bescheiden vermindering van de koolstofuitstoot op. Maar wanneer de zonne-energie wordt gebruikt voor de elektrische bestelwagens, kan de impact enorm zijn. “Vrachtwagens rijden af en aan, dus als we deze klanten kunnen helpen bij het elektrificeren van hun vervoer, dan maakt dat echt een verschil”, aldus De Troyer.

Projecten zoals die van WDP zijn cruciaal om de koolstofuitstoot van Europa terug te dringen en uiterlijk in 2030 ‘nettonul’ te zijn. WDP is een van de projecten voor de installatie van zonnepanelen bij logistieke bedrijven waarvoor de Europese Investeringsbank onlangs een kredietovereenkomst heeft gesloten. David González García, hoofdingenieur voor energietransitieprogramma's bij de Europese Investeringsbank, ziet dit ook zo. “Wat het bijzonder maakt, is dat je grond gebruikt die al in gebruik is, je bezet dus geen extra grond”, legt hij uit. “De gebouwen staan er al, je hoeft er alleen maar zonnepanelen op te leggen. Op deze manier kan ook het elektriciteitsnet worden ontlast.”

“De vraag naar elektriciteit zal de komende jaren verdrie- of verviervoudigen.”

MEER GROENE ENERGIE

Elektro Ljubljana gaat zijn elektriciteitsnet moderniseren en zo de energietransitie versnellen

Elektro Ljubljana, het grootste distributienetwerk voor elektriciteit in Slovenië, ging de uitdaging aan: het nationale net moderniseren en uitbreiden om het land te helpen zijn klimaatdoelen te halen. Met een elektriciteitsinfrastructuur die 30,4% van het land beslaat, bereikt Elektro Ljubljana elk deel van midden- en zuidoost-Slovenië. “Met de geplande investeringen kan er ook in afgelegen gebieden een distributienetwerk worden ontwikkeld”, zegt Urban Likožar, voorzitter van de raad van bestuur. “Op deze manier faciliteren we de economische en sociale vooruitgang van deze delen van ons land, die zich anders langzamer zouden ontwikkelen dan de stedelijke centra.”

Dit is een belangrijke stap voor Slovenië, dat grote stappen heeft gezet op het gebied van hernieuwbare energie. Waterkracht en zon worden er steeds belangrijkere energiebronnen. Met zijn Nationale energie- en klimaatplan wil het land de broeikasgasuitstoot in de periode tot en met 2033 met 55% terugdringen (ten opzichte van 2005) en ervoor zorgen dat in 2030 33% van het totale energieverbruik afkomstig is van hernieuwbare energiebronnen.

“**Mensen zullen zich meer gaan bezighouden met hun energieverbruik.**”

“Wat dit Sloveense project zo hard nodig maakt, is dat het ingaat op de dringende behoefte aan energie-infrastructuur die hernieuwbare bronnen kan integreren, met name fotovoltaïsche zonnepanelen”, aldus Katja Belsak, senior kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank. “De snelle toename van het aantal fotovoltaïsche installaties legt een enorme druk op het net, en zorgt voor vertragingen en afwijzingen in regio's met een overbelaste infrastructuur.”

Dit geldt met name in afgelegen gebieden. In september 2024 sloot de Europese Investeringsbank een kredietovereenkomst van € 50 miljoen met Elektro Ljubljana voor de uitbreiding en modernisering van het distributienetwerk in delen van het midden en zuidoosten van het land.

Een impuls voor hernieuwbare energie

Elektro Ljubljana gaat bovengrondse leidingen verbeteren, ondergrondse kabels aanleggen, en transformatoren en onderstations opknappen. Apparaten als slimme meters, laadstations voor elektrische voertuigen en warmtepompen zullen de energiebehoefte beter regelen met behulp van schone energie en digitale hulpmiddelen. “Mensen zullen zich meer gaan bezighouden met hun energieverbruik en hun dagelijks gebruik op de klimaatdoelen afstemmen”, denkt Belsak. “Door verbeteringen van de lokale infrastructuur te koppelen aan de mondiale klimaatdoelen maken ze een praktische en inspirerende stap richting duurzame ontwikkeling.”

Dit project helpt Slovenië bij de overgang naar schonere energie en zal de milieu-impact verkleinen. Ook wordt het eenvoudiger om elektriciteit te gebruiken in de vervoerssector, de industrie en andere sectoren. Het elektriciteitsnet van Slovenië zal betrouwbaarder en efficiënter worden, terwijl elektriciteit betaalbaar blijft. Ook draagt het bij aan economische en sociale cohesie doordat alle delen van Slovenië hiermee toegang krijgen tot de moderne energie-infrastructuur.

PER TREIN NAAR ZEE

Pools bedrijf moderniseert en elektrificeert een spoorlijn van 90 km, en geeft daarmee een impuls aan het vrachtvervoer naar Gdynia en het personenvervoer naar de haven en de omliggende regio

Als kind hoorde Aleksandra Merchel-Koter verhalen over het werk dat haar vader en grootvader bij de spoorwegen deden. “Van jongs af aan maakten treinen deel uit van mijn leven”, zegt ze. Dus koos ze ervoor in hun voetsporen te treden. Ze studeerde af als spoorwegingenieur aan de Technische Universiteit Gdańsk. Tegenwoordig werkt ze als projectdirecteur bij PKP Polskie Linie Kolejowe en wil ze het Poolse spoorwegnet verbeteren en het aantal verbindingen uitbreiden. Merchel-Koter werkte meer dan tien jaar aan een project dat haar na aan het hart – en dichtbij haar huis – ligt: de modernisering van lijn 201, de 90 km lange spoorlijn die de steden Kosciierzyna en Gdynia in Noord-Polen met elkaar verbindt. Het doel van dit project is een tweede spoor aanleggen en de lijn te elektrificeren, om zo het vrachtvervoer naar de drukke haven van Gdynia te verbeteren. Door deze veranderingen zal de verkeersdruk op parallelwegen afnemen en het vervoer voor de plaatselijke inwoners verbeteren. “De lijn werd omstreeks 1920 aangelegd en in eerste instantie zou het om een dubbel spoor gaan”, legt Merchel-Koter uit. “Wat we nu doen is eigenlijk het oorspronkelijke plan uitvoeren.”

De Europese Investeringsbank steunt het project met een krediet van € 480 miljoen dat in juli 2024 werd ondertekend. Het project is een belangrijke fase in een groter plan dat Bydgoszcz per spoor gaat verbinden met de ‘driestedenregio’: Gdańsk, Sopot en Gdynia.

Van vitaal belang voor Noord-Polen

Door de modernisering van lijn 201 kunnen er meer treinen rijden, en met een hogere snelheid. Dit wordt mogelijk door het dubbele tracé: er komen nieuwe sporen parallel aan de bestaande sporen, waardoor treinen in beide richtingen tegelijk kunnen rijden. “Een goede verbinding naar de haven van Gdynia is cruciaal, niet alleen voor de regio maar voor het hele land”, aldus Merchel-Koter.

“**Een goede verbinding naar de haven van Gdynia is cruciaal... voor het hele land.**”

Met de lening van de Europese Investeringsbank kan PKP Polskie Linie Kolejowe zijn ambitieuze project verder uitvoeren. Deze investering helpt het bedrijf bij de bouw van nieuwe stations en de modernisering van bestaande stations. Ook maakt het in de toekomst de installatie mogelijk van het Europees treinbesturingssysteem (ETCS) – een gestandaardiseerd seinsysteem dat de veiligheid, interoperabiliteit en efficiëntie van de Europese spoorwegen verhoogt. “Het project stimuleert mensen om met de trein te reizen en vrachtvervoer te verplaatsen van de weg naar het spoor”, zegt Adam Gephard, die als kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank betrokken was bij de transactie. “Omdat het spoor door minder ontwikkelde gebieden loopt, zal het de regionale ontwikkeling stimuleren en betere toegang tot duurzaam vervoer bieden.”

€ 8,7
miljard

Toen de mijnen dicht gingen, had Ostrava moeite om een nieuwe identiteit te vinden. Een nieuw stedelijk project omarmt het cultureel erfgoed van de Tsjechische stad en is tegelijkertijd toekomstgericht.

5

SOCIALE INFRASTRUCTUUR

“

Elk jaar ontwikkelen we veerkrachtige steden voor toekomstige generaties, bouwen we sociale en betaalbare woningen en zorgen we voor duurzame stedelijke diensten. We werken nauw samen met onze bankpartners aan strategische investeringen in essentiële infrastructuur, gezondheidszorg, onderwijs en huisvesting in heel Europa. Ik ben er trots op dat ons werk zich vertaalt in projecten die economische groei, banen en vooruitgang opleveren voor alle Europeanen. ”

Gemma Feliciani, afdelingshoofd Financiële instellingen, Directoraat Verrichtingen van de EIB

“

Investeren in het onderwijs van onze kinderen – oftewel in onze toekomst – is een unieke kans om de uitdagingen voor onze welvaart en vrijheid aan te gaan. De Bank speelt een essentiële rol bij het ondersteunen van alle onderwijsniveaus en het verbeteren van de vaardigheden van Europese studenten. We zien een toenemende behoefte aan investeringen in het hoger onderwijs, met name in studentenhuisvesting. Doel is om studenten uit sociaaleconomisch achtergestelde milieus de kans te geven onderwijs te volgen en hun talent ten volle te benutten. ”

Patricia Castellarnau, afdelingshoofd Onderwijs en publiek onderzoek, Directoraat Projecten van de EIB

KAMERS OM TE GROEIEN

Studenten op Cyprus hebben moeite om betaalbare huisvesting te vinden. Een universiteit en een gemeente bouwen duurzame woningen om het probleem aan te pakken

Konstantinos Karseras wilde naar Limassol verhuizen om zijn studie multimedia en grafische kunsten aan de Cyprus University of Technology te beginnen. Door de COVID-19 pandemie moest hij zijn plannen echter staken. In 2022, toen de universiteit haar deuren heropende, kwam Konstantinos voor een onverwachte uitdaging te staan – een plek vinden om te wonen in Limassol. “Drie maanden lang pendelde ik elke dag van Paphos naar Limassol om colleges te volgen en mijn studie te kunnen voortzetten”, vertelt hij. “Ik kon niet anders, omdat er niet veel appartementen beschikbaar waren, of ze waren veel te duur voor studenten.”

Na maanden zoeken vond Konstantinos eindelijk onderdak. Elk jaar kampen honderden studenten die zich willen inschrijven aan de universiteit met hetzelfde probleem. De Cyprus University of Technology heeft daarom besloten om betaalbare studentenwoningen te bouwen en de campusfaciliteiten in de steden Paphos en Limassol te verbeteren. Het project levert meer dan 700 nieuwe studentenwoningen op, en de academische, onderzoeks- en sportfaciliteiten van de universiteit worden uitgebreid. “Met dit initiatief kunnen we een derde van onze studenten huisvesten. Daarmee worden we de universiteit met het grootste aantal studentenwoningen van Cyprus”, aldus Panayiotis Zaphiris, rector van de universiteit.

De Europese Investeringsbank sloot in 2024 een kredietovereenkomst van € 125 miljoen om de universiteit en de gemeente Paphos te ondersteunen bij hun ambitieuze projecten en ervoor te zorgen dat de geplande studentenwoningen duurzaam zijn en aan de hoogste normen voldoen.

“De studenten zijn erg blij”, zegt Karseras, die nu als studentenvertegenwoordiger in het universiteitsbestuur zit om anderen te helpen die voor dezelfde uitdaging staan. “Dat de universiteit zowel onderdak als onderwijs biedt, maakt het erg aantrekkelijk om nu hoger onderwijs te volgen.”

Studentenhuisvesting elders in Europa

In 2024 investeerde het Europees Investeringsfonds meer dan € 50 miljoen om de ontwikkeling van studentenhuisvesting in Midden- en Oost-Europa te ondersteunen. De Europese Investeringsbank financierde andere grote studentenhuisvestingsprojecten en onderstreepte daarmee het toenemende belang van de kwestie. Tot deze projecten behoren:

- de bouw en renovatie van administratieve, academische en onderzoeksfaciliteiten en nieuwe studentenhuisvesting voor de Universiteit van Camerino in Italië;
- de modernisering van de Grigore T. Popa Universiteit voor Geneeskunde en Farmacie in Iasi, Roemenië, en de bouw van nieuwe studentenwoningen en onderzoeksfaciliteiten;
- de renovatie, uitbreiding en bouw van onderwijsfaciliteiten in de regio Catalonië, Spanje;
- de bouw en renovatie van middelbare scholen in het departement Rhône, Frankrijk.

VEEL WOONRUIMTE TE HUUR

De oude wijk Nordbahnhof in Wenen laat zien waarom Oostenrijk koploper is op het gebied van betaalbare huisvesting

Op een in onbruik geraakt goederenemplacement van 85 hectare bij het gesloopte oude treinstation Wenen-Noord verrijst een van de grootste stedelijke herontwikkelingsprojecten in Centraal-Europa. In de nieuwe wijk zijn kantoren, restaurants, groene ruimtes, een congrescentrum en een openbare parkeergarage gehuisvest die volledig van energie worden voorzien door eigen zonnepanelen. In de wijk zijn tevens duizenden nieuwe appartementen gebouwd rond een park van 10 hectare dat onbebouwd is gelaten en de bestemming stadswildernis heeft gekregen. In veel steden zouden appartementen in zo'n spraakmakend nieuwbouwproject onbetaalbaar zijn voor mensen met een modaal salaris. Toch is een groot percentage van de nieuwe woningen in de gemoderniseerde wijk Nordbahnhof betaalbaar voor gewone Weners. "Ik vind het heel fijn om in een mooie en centrale buurt te wonen met veel rust en charme", vertelt Nathalie Stevanovic, die in een appartement woont dat eigendom is van het Österreichisches Volkswohnungswerk (ÖVW), een dochteronderneming van de Oostenrijkse Erste Bank en een van de grootste verhuurders van de stad. De woning van Nathalie maakt deel uit van een ontwikkelingsproject dat mede is gefinancierd door de Europese Investeringsbank. "Het is vooral aantrekkelijk voor de jongere generatie."

De beschikbaarheid van betaalbare woningen in Wenen en andere Oostenrijkse steden is het resultaat van een zorgvuldig ontworpen systeem waarbij bijna de helft van de burgers hun huis huurt in plaats van in eigendom heeft. In Wenen is het aandeel huurders zelfs 75%.

Een Oostenrijks recept

De Oostenrijkse aanpak is gebaseerd op woningcorporaties met beperkt winstoogmerk, die huurwoningen aanbieden tegen tarieven die doorgaans 25% onder de marktwaarde liggen. Daarnaast zijn er nog twee andere factoren die bijdragen aan het succes van het Oostenrijkse huisvestingsbeleid: toegang tot betaalbare grond en een stabiele financieringsstructuur. Projectontwikkelaars krijgen toegang tot eersteklas bouwgrond, vaak in herbestemde openbare ruimtes zoals voormalige spoorwegemplacements. In ruil daarvoor moet tot 75% van hun projecten bestemd zijn voor betaalbare huisvesting.

Dit zorgt voor een constant aanbod van betaalbare wooneenheden in nieuwe ontwikkelingsprojecten. Ondertussen zorgen langlopende kredieten met een vaste rente, zoals de leningen tegen voordelige rentetarieven van de Europese Investeringsbank, voor de financiële stabiliteit die nodig is om de huren laag te houden. "Onze bedrijfsdoelstelling is om betaalbare huisvesting te bieden", aldus Andreas Reittinger, directeur van het ÖVW. "Met name de voorspelbare financiering op lange termijn is belangrijk, zodat we betrouwbare huurprijzen kunnen garanderen, zelfs als de rente stijgt."

De Europese Investeringsbank en Erste Bank hebben de afgelopen vijf jaar voor meer dan een half miljard euro aan leningen verstrekt voor betaalbare-huisvestingsprojecten, plus een lening van € 100 miljoen om energiezuinige woningen te bouwen en bestaande woningen te renoveren. In 2024 verstrekte de Europese Investeringsbank kredieten van in totaal € 175 miljoen aan Salzburger Sparkasse en Tiroler Sparkasse, beide onderdeel van de Erste Bank Group, voor betaalbare en energiezuinige huurappartementen in Salzburg en Innsbruck.

“Dit is vooral aantrekkelijk voor de jongere generatie.”

OSTRAVA'S ENCORE

Ostrava vindt zichzelf opnieuw uit met een hypermodern concertgebouw en het Cultuurhuis, waardoor de stad is veranderd in een moderne metropool

Ostrava is een stad met een pragmatische geest. De inwoners staan bekend als recht door zee en vastberaden. Bij zijn aankomst in de stad was Jan Žemla, directeur van het Janáček Philharmonisch Orkest, gefascineerd door deze no-nonsense houding. Zijn sterke geloof in de transformerende kracht van muziek inspireerde hem om een nieuw project te starten dat het culturele hart van Ostrava weer sneller zal doen kloppen.

Het idee ontstond toen Žemla ontdekte dat het orkest oefende in het Cultuurhuis, een gebouw dat zijn deuren voor het eerst opende in het begin van de jaren 60. "Het gebouw was er slecht aan toe; het moest nodig worden gerenoveerd", herinnert Žemla zich. "Er waren veel technische problemen, zoals de elektriciteits- en watervoorziening, wat het voor ons moeilijk maakte om er te spelen en ons voor te bereiden op optredens. Het grootste probleem was dat het niet beschikte over een goede akoestiek, wat essentieel is voor een orkest."

“**Het gaat om het vinden van een nieuwe visie voor Ostrava.**”

Het gerenommeerde orkest, dat vernoemd is naar de componist Janáček, had een nieuw onderkomen nodig en Žemla zocht steun bij de lokale autoriteiten om iets te ondernemen. Dit gaf de aanzet tot de renovatie van het Cultuurhuis en de uitbreiding ervan met een nieuwe concertzaal. Het nieuwe gebouw zal een moderne akoestiek hebben, maar het historische karakter blijft behouden. De nieuwe concertzaal zal 1 300 zitplaatsen bieden en zeer geschikt zijn voor culturele en educatieve activiteiten. "Ons doel is om iets te creëren dat niet alleen de gemeenschap dient, maar ook Ostrava op de culturele kaart van Europa zet", zegt Žemla.

De Europese Investeringsbank ondersteunt dit project met een lening van CZK 2 miljard (€ 84 miljoen) aan de stad Ostrava, die in juli 2024 werd ondertekend.

Ondersteuning van een transitieregio

Voor de bouw van de hypermoderne concertzaal en de renovatie van het enorme Cultuurhuis is veel geld nodig. Bovendien vergt het een nauwgezette planning en veel tijd. Het project krijgt ook een subsidie van CZK 500 miljoen (€ 21 miljoen) in het kader van de kredietfaciliteit voor de publieke sector van de Europese Unie, onderdeel van het mechanisme voor een rechtvaardige transitie.

"Dit is een toonaangevend project in Tsjechië, dat een precedent schept voor soortgelijke projecten in het hele land", aldus Peter Chovan, kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank.

Ostrava stond ooit bekend als het 'zwarte hart' van Tsjechië, vanwege het rijke mijnbouw- en industrieel verleden. Toen de mijnen in de jaren 90 dicht gingen, had de stad moeite om een nieuwe identiteit te vinden. "Dit gaat niet alleen over het bouwen van een concertzaal", zegt Kamil Dörfler, senior specialist op het gebied van stedelijke ontwikkeling bij de Europese Investeringsbank, die nauw betrokken was bij de ontwikkeling van dit project. "Het gaat om het vinden van een nieuwe visie voor Ostrava die het culturele erfgoed omarmt en tegelijkertijd toekomstgericht is."

GEEN CONTRADICTIO IN TERMINIS

Een ethische bank ondersteunt door vrouwen geleide bedrijven en projecten in armere regio's en maakt vluchtelingen in heel Italië mondiger

Het feit dat de term 'ethisch bankieren' moest worden uitgevonden voor een nieuw type kredietinstelling, toont aan dat morele principes het laatste is waar de meeste mensen aan denken als het over banken gaat. Toch zijn er financiële instellingen die dit stereotype aanvechten en een nieuwe invulling willen geven aan modern bankieren. Banca Etica is een goed voorbeeld daarvan. Als eerste ethische financiële bank in Italië wil zij een revolutie in de banksector teweegbrengen. Met haar meest recente project wil Banca Etica diegenen helpen die het meest kwetsbaar zijn voor financiële uitsluiting: vrouwen, vluchtelingen en bedrijven in de minder ontwikkelde regio's van Italië.

"We zijn ervan overtuigd dat 'ethisch' en 'bank' geen contradictio in terminis is – het is een reële mogelijkheid en een kans voor het bedrijf", zegt Tommaso Rondinella, die bij Banca Etica verantwoordelijk is voor impactmodellen en socio-ecologische beoordelingen. "Voor ons is en blijft ethiek een fundamentele waarde."

Het nieuwe project van Banca Etica zal naar verwachting € 168 miljoen aan investeringen genereren en een positief sneeuwbaaleffect in de samenleving creëren. De Europese Investeringsbank steunt het project met een krediet van € 60 miljoen, dat in juli 2024 werd ondertekend.

Opvangcentra voor vluchtelingen spelen een sleutelrol bij het bevorderen van sociale integratie. Vaak hebben deze centra echter moeite om het werkkapitaal aan te trekken dat ze nodig hebben. Met dit nieuwe initiatief zorgt Banca Etica ervoor dat ten minste 30% van het geld wordt besteed aan het operationeel houden van opvangcentra voor asielzoekers en vluchtelingen. Dit helpt vluchtelingen om te integreren en de arbeidsmarkt te betreden. "We proberen een solide ontvangst- en integratiekader te ondersteunen", aldus Rondinella.

Steun en garantie

De Europese Investeringsbank gaat ook technische ondersteuning aanbieden via haar Social Inclusive Finance Technical Assistance-programma, om Banca Etica te helpen haar middelen effectiever in te zetten. Dit programma, dat wordt gefinancierd door de InvestEU-advieshub, heeft al ondersteuning verleend aan ongeveer 60 microfinancierings- en kredietinstellingen in meer dan 20 EU-landen. Hierbij lag de nadruk op investeringen met een grote sociale impact en steun bij investeringsplanning en projectontwikkeling.

In augustus 2024 sloot het Europees Investeringsfonds een garantieovereenkomst van € 200 miljoen met Banca Etica. Deze garantie valt eveneens onder het InvestEU-programma en stelt Banca Etica in staat haar kredietactiviteiten uit te breiden naar groene bedrijven die willen investeren in een groene en duurzame transitie, ondernemingen die actief zijn in de culturele en creatieve sector, en in andere sectoren zoals het onderwijs.



€ 6,4
miljard

Het Deense Matr Foods maakt een vleesvervanger die de diepe smaak en sappige textuur van vlees nabootst, zonder de gezondheid of het milieu te schaden.

6

LANDBOUW EN DE BIO-ECONOMIE

“

Een belangrijke doelstelling van de Europese Green Deal is de transitie naar een duurzamer agrovoedingssysteem dat gezond voedsel, vezels, bio-energie en biomassa voor iedereen levert. Onze focus ligt op voedselzekerheid, waterweerbaarheid en natuurbescherming, alsmede op het versterken van het concurrentievermogen. De voetafdruk van een aantal traditionele waardeketens moet worden verkleind tot niveaus die passen bij een koolstofarm pad voor de sector. Tegelijkertijd moet het potentieel om de koolstofreservoirs en de biodiversiteit in biomassa en bodems te vergroten, volledig worden benut om onvermijdelijke restemissies te compenseren. Elk jaar verstrekt de Europese Investeringsbank meer dan € 5 miljard aan leningen aan de sector. Hiervan komt 70% terecht bij boeren en kleine bedrijven die actief zijn in de waardeketen, in de vorm van bemiddelde kredietlijnen die via banken lopen. Dit wordt aangevuld met extra gezamenlijke investeringen via het Europees Investeringsfonds. ”

Felipe Ortega Schlingmann, afdelingshoofd Bio-economie, Directoraat Projecten van de EIB

“

We zetten ons in voor duurzame energieoplossingen die de circulaire economie vooruit helpen. Door bijvoorbeeld landbouwafval om te zetten in hernieuwbare brandstoffen, laten onze projecten zien hoe de circulaire economie kan bijdragen aan het terugdringen van emissies in sectoren die moeilijk koolstofarm te maken zijn en een hoge koolstofvoetafdruk hebben, zoals het lucht- en zeevervoer. Ons werk in de landbouw en bio-economie versterkt de energieweerbaarheid van Europa en schept kwaliteitsbanen. ”

Gilles Badot, afdelingshoofd Kredietverstrekking aan het Iberisch schiereiland en landen rond de Adriatische Zee, Directoraat Verrichtingen van de EIB

RESERVOIR VAN WEERBAARHEID

Klimaatverandering veroorzaakt ernstige droogte op Kreta. Maar met een nieuw reservoir- en irrigatieproject worden deze gevolgen aangepakt en wordt de landbouw nieuw leven ingeblazen

In Amari, een gemeente gelegen in een vruchtbare vallei ten zuiden van Rethymno, zijn geschiedenis, cultuur en economie onlosmakelijk met de omgeving verbonden. Terugkerende droogtes, versterkt door klimaatverandering, vormen echter een bedreiging voor de landbouw in de regio en leiden mogelijk tot woestijnvorming. Om deze uitdaging het hoofd te bieden, wil de gemeente gebruik maken van de rivier Platys die door de vallei stroomt.

Samen met het Griekse ministerie van Transport en Infrastructuur wil de gemeente een dam bouwen met een reservoircapaciteit van 21 miljoen m³, een irrigatiesysteem maken dat zich uitstrekt over 4 350 hectare, en bijna 20 km aan pijpleidingen aanleggen. Dit is bedoeld om de irrigatie te verbeteren in de prefectuur Rethymno, en in de regio's Messara en Heraklion, die het hart vormen van de landbouwproductie op het eiland. "De bouw van de dam is een noodzakelijk antwoord op het steeds nijpender wordende watertekort, vooral door de ernstige droogte als gevolg van klimaatverandering", zegt Pantelis Mourtzanos, de burgemeester van Amari, die een sleutelrol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van het project. "Het nieuwe reservoir maakt een efficiënt beheer van de watervoorraden mogelijk en zorgt voor een constante watertoevoer voor de irrigatie van gewassen."

De Europese Investeringsbank en de Ontwikkelingsbank van de Raad van Europa hebben elk € 80 miljoen toegezegd ter ondersteuning van deze belangrijke nieuwe investering op Kreta. De overeenkomst werd in januari 2024 ondertekend.

De klimaatverandering slaat toe

De afgelopen tien jaar is er op Kreta veel minder regen gevallen en is het aantal extreme droogtes toegenomen. In 2023 viel slechts 40% van de normale hoeveelheid neerslag en begin 2024 was er een vergelijkbaar tekort aan regen. Intussen is de gemiddelde temperatuur met 0,5° Celsius gestegen ten opzichte van de periode 1991-2020. De verminderde beschikbaarheid van water, stijgende temperaturen en woestijnvorming tonen aan dat de klimaatcrisis het eiland al in zijn greep heeft. Dit heeft ernstige gevolgen voor de bewoners van het eiland. Het beïnvloedt de kwaliteit van leven en belangrijke sectoren, zoals het toerisme en de landbouw.

Faistos, een andere gemeente in de regio Messara, is een van de gebieden die de gevolgen ondervindt. Daar wordt op honderden akkers een verscheidenheid aan fruit en groenten verbouwd voor de export naar heel Europa. Dit is een belangrijke bron van inkomsten en levensonderhoud voor de bewoners. "Het weer was altijd al onvoorspelbaar, maar de afgelopen vijf jaar was het zo heftig dat we er nu bang van worden", zegt Grigoris Nikolidakis, de burgemeester van Faistos. "Als we geen actie ondernemen, hebben we niet genoeg water meer voor onze mensen."

“ Het weer was altijd al onvoorspelbaar, maar de afgelopen vijf jaar was het zo heftig dat we er nu bang van worden. ”

OLIE VAN ANDERE OORSPRONG

De € 1 miljard kostende Moeve-fabriek gaat gebruikte plantaardige oliën en residuen omzetten in biobrandstof die zwaar transport en de luchtvaart van energie kan voorzien

Hete, sissende bakolie kan saai aardappelen veranderen in knapperige, heerlijke frietjes. Daarna kan die olie nog worden verwerkt tot biobrandstof voor vrachtwagens of vliegtuigen. Als er genoeg biobrandstof wordt geproduceerd, kan de koolstofuitstoot van alle soorten transport geleidelijk worden teruggedrongen, met name in sterk vervuilende sectoren zoals zwaar transport en de luchtvaart.

Het Spaanse bedrijf Moeve bouwt in Huelva, Andalusië, een tweede-generatie productiefaciliteit voor biobrandstoffen die per jaar 600 000 ton gebruikte vetresten, oliën en ander afval kan omzetten in HVO-biodiesel en duurzame vliegtuigbrandstof. Dat staat gelijk aan circa 1% van alle vliegtuigbrandstof die in Europa wordt verbruikt.

“In deze fabriek, die vrij nieuw is, produceren we hernieuwbare dieselbrandstof. Deze bevat precies hetzelfde molecuul als normale diesel of kerosine voor de luchtvaart”, zegt Matteo Vaglio, directeur biobrandstoffen bij Moeve, voorheen bekend als Cepsa. “Het enige dat verandert is de oorsprong van het molecuul, die niet fossiel is maar biologisch. Het is afkomstig uit afval.”

Groene moleculen

De nieuwe biobrandstoffabriek maakt deel uit van Moeve's overstap naar groene energie. Moeve, het op één na grootste olie- en gasbedrijf in Spanje, wil zijn koolstofuitstoot tegen 2030 met 55% verminderen en tegen 2050 koolstofneutraal zijn. De overstap van het bedrijf omvat ook de installatie van ultrasnelle oplaadstations voor elektrische voertuigen bij zijn tankstations in Spanje en Portugal.

De Europese Investeringsbank leent Moeve € 415 miljoen voor de nieuwe biobrandstoffabriek, die het bedrijf bouwt met partner Bio-Oils, een dochteronderneming van Apical en toonaangevend verwerker van plantaardige olie in Singapore. De totale investering in de fabriek bedraagt naar verwachting € 1,2 miljard.

“Moeve is een echte pionier”, aldus Luis Velosa, de kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank die verantwoordelijk is voor het project. “Van alle olie- en gasbedrijven heeft Moeve de meest ambitieuze decarbonisatiestrategie.”

Brandstoffen uit vet

De nieuwe EU-richtlijnen voor hernieuwbare energie en duurzame vliegtuigbrandstoffen stimuleren deze markt voor afval, bekend als biograndstoffen. De richtlijnen schrijven voor dat diesel en andere brandstoffen tegen 2030 een minimum hoeveelheid (meestal een klein percentage) biobrandstoffen moeten bevatten – en dat het aandeel in de periode tot 2050 sterk moet stijgen.

De kracht van de nieuwe fabriek van Moeve is dat er verschillende soorten afval kunnen worden verwerkt. “Dat is heel belangrijk”, zegt Carmine Marzano, hoofdingenieur bij de afdeling Bio-economie van de Europese Investeringsbank, “omdat de voorraad biograndstoffen in de wereld niet oneindig is en de EU-doelstellingen erg ambitieus zijn.”

“ Moeve is een echte pionier. ”

MYCELIUM-GEHAKT

Het Deense bedrijf Matr Foods gebruikt schimmelfermentatie om een vleesvervanger te maken die de sappige textuur van rundvlees nabootst

Morten Sommer, microbioloog aan de Deense Technische Universiteit, vroeg zich af of microben kunnen worden ingezet om gezonder en milieuvriendelijker voedsel te produceren. Samen met zijn collega Leonie Jahn besprak hij het potentieel van microben met Rasmus Toft-Kehler, een bekende ondernemer met wie Sommer verschillende biotechbedrijven heeft opgezet. Ze wisten weliswaar alle drie veel over microben en de mogelijkheden ervan, maar geen van hen wist hoe ze smakelijk voedsel moesten maken. Dus namen ze contact op met de beroemde chef-kok en restauranthouder Claus Meyer, medeoprichter van Noma, een driesterren Michelin-restaurant dat wordt beschouwd als een van de beste ter wereld. "In essentie zeiden ze: 'voedsel is iets heel moois, maar het is een van de grootste problemen van onze planeet'", herinnert Randi Wahlsten zich. Zij is directeur van Matr Foods, het bedrijf dat de drie hebben opgezet. "Het verergert de ongelijkheid, het schaadt de natuur en het veroorzaakt ook nog eens een gezondheids crisis."

Wahlsten trad een paar maanden na de oprichting in 2021 bij Matr Foods in dienst. Na meer dan tien jaar in de voedingsindustrie te hebben gewerkt, wilde ze een duurzamere benadering van voedselproductie. Wahlsten dacht meteen aan het beperkte aanbod van commerciële alternatieven voor vlees dat er op dat moment was. "Ik dacht dat we de duurzaamheidskwestie konden aanpakken door betere vleesvervangers te maken dan de niet erg aantrekkelijke opties die toen beschikbaar waren", zegt ze. "Vleesvervangers die overmatig bewerkt en gastronomisch niet erg opwindend waren."

Het team startte met de ontwikkeling van een nieuw alternatief voor vlees. Maar niet met de bedoeling vlees na te bootsen, zoals andere producten op de markt al deden. In plaats daarvan wilden ze proberen dezelfde diepe smaak en sappige textuur te bereiken – zonder de menselijke gezondheid of het milieu te schaden. Nu, drie jaar later, verwerkt Matr in zijn vleesvervangers ingrediënten die lokaal verkrijgbaar zijn in Europa, zoals rode bieten, aardappelen, bonen en haver. Met behulp van oude fermentatietechnieken met schimmels kweekt het bedrijf deze ingrediënten vervolgens op tot een hamburger of gehakt. "Het zorgt voor een diepe umami-smaak zonder overmatige bewerkingen of toevoegingen", zegt Wahlsten, eraan toevoegend dat de smaak lijkt op een paddenstoel of sterk ingekookte tomaten. "En de schimmels creëren een textuur die vloeistoffen afgeeft als je erin bijt, net als wanneer je in een heel sappig stuk vlees bijt."

Vleesvervangers worden beter

Het bedrijf, dat is gevestigd in Kopenhagen, begon met het handmatig maken van hamburgers in een grootkeuken. Het leverde de vleesvervangers aan twee toprestaurants in Denemarken en een populaire hamburgerketen genaamd Gasoline Grill. De chef-koks en klanten waren enthousiast over het product.

Het bedrijf investeert nu ongeveer € 40 miljoen in de uitbreiding van zijn onderzoeks- en ontwikkelingscapaciteit, en in de bouw en exploitatie van een nieuwe faciliteit die 3 500 ton plantaardige vleesalternatieven kan produceren – ongeveer honderd keer meer dan het nu produceert. De Europese Investeringsbank verstrekke Matr Foods in september een risicokrediet van € 20 miljoen, dat wordt gesteund door InvestEU.

Vleesvervangers hebben de afgelopen tien jaar een aanzienlijke ontwikkeling doorgemaakt. De eerste generatie vleesvervangers bestonden grotendeels uit tofu of tempeh – producten op basis van soja die niet makkelijk in een Europees dieet passen. "De meesten van ons kunnen die producten niet echt gebruiken in de gerechten die we thuis maken", zegt Stephan Mitrakas, cleantech-investeringsmedewerker bij de Europese Investeringsbank. Stel je voor: spaghetti Bolognese met stukjes tofu erin.

Tweede generatie vleesvervangers leken al aanzienlijk meer op vlees en waren behoorlijk populair. Impossible Foods, de maker van de plantaardige Impossible Burger, had een beursgang gepland. Het bedrijf werd op circa \$10 miljard gewaardeerd, maar is sindsdien wat in waarde gedaald.

Een aantal van deze vleesvervangers bevatten veel additieven en "behoorlijk wat vet", vaak door toevoeging van plantaardige oliën, aldus Carmine Marzano, hoofdingenieur bij de afdeling Bio-economie van de Europese Investeringsbank. Deze producten bestaan uit relatief veel ingrediënten, en uit verschillende additieven, die vervolgens worden gemengd en door een matrijs worden geperst om de vorm van een hamburger te creëren. "Het is een soort pastamaker", legt Marzano uit. "De makers van deze producten doen iets wat er erg op lijkt, maar de ingrediënten worden vermengd met veganistische eiwitextracten."

Een klodder paddenstoelensporen

Het product van Matr maakt deel uit van de derde generatie vleesvervangers, die er meer uitzien en aanvoelen als vlees en toegevoegd kunnen worden aan klassieke westerse gerechten, zoals een bolognesesaus of een Shepherd's pie. In plaats van ingrediënten aan elkaar te binden met additieven of vetten, snijdt en kookt het bedrijf gewoon aardappelen, bieten, bonen en haver en mengt de groenten vervolgens met bepaalde schimmelsporen. De gecombineerde ingrediënten worden in een hamburgervormige mal gestopt, waarna ze een gecontroleerd fermentatieproces ondergaan.

En dat is het magische moment.

De sporen van de paddenstoel ontkiemen en vormen mycelium, een wortelachtige structuur van draadachtige vezels of filamenten. Deze worteltjes breken de voedingsstoffen in de groentemix af, waarbij smaakvolle aminozuren en zetmelen vrijkomen die, net als vlees, bruin worden bij het koken. Het mycelium bindt alles samen en geeft de burgers hun structuur en sappige textuur.

"Het lijkt een beetje op brood bakken", zegt Wahlsten. Als je alleen water, bloem en zout bij elkaar voegt en dat mengsel in de oven stopt, gebeurt er helemaal niets, "maar als je zuurdesem of gist toevoegt, eten deze kleine microben de voedingsstoffen van de bloem op en voegen ze smaak en textuur toe – en dan krijg je een prachtig brood. Dat is ook wat wij doen."

“Een diepe umami-smaak zonder overmatige bewerkingen of toevoegingen.”

MODERNISERING VAN EEN ZUIVELBEDRIJF

Gropper, de op een na grootste producent van biologische melk in Duitsland, moderniseert om nieuwe producten op de markt te kunnen brengen en de uitstoot terug te dringen

Sinds 1929 wordt Gropper door dezelfde familie gerund. Al drie generaties lang haalt het Duitse zuivelbedrijf zijn rauwe melk op bij 780 melkveehouders binnen een straal van 160 km rond Bissingen. Dit zijn langlopende partnerschappen, met twee- tot driejarige contracten en eerlijke prijzen die zijn gekoppeld aan marktgemiddelden. “We onderhouden goede relaties met onze leveranciers door altijd goed te communiceren en samen te werken. Dit draagt bij aan vertrouwen en wederzijdse groei”, aldus algemeen directeur Heiner Gropper. “Met deze aanpak kunnen we een veerkrachtige en duurzame toeleveringsketen voor de toekomst realiseren.”

Maar in deze gefragmenteerde zuivelmarkt met weinig grote, grensoverschrijdende activiteiten, is het moeilijk om innovatie te financieren. Toen Gropper zijn aanbod uitbreidde met smoothies, sappen en dranken op basis van melk, zocht het bedrijf steun bij de Europese Investeringsbank. In september 2024 investeerde de financieringsstak van de Europese Unie € 49 miljoen om de modernisering van Groppers bestaande faciliteiten te ondersteunen – een stap die zal leiden tot minder aardgasgebruik en minder transportuitstoot door geautomatiseerde opslag en logistiek. Het project omvat ook investeringen in infrastructuur voor het opwekken van hernieuwbare energie. “We werken graag met Gropper, omdat het een familiebedrijf is”, vertelt Karol Czarnecki, die bij de Europese Investeringsbank aan het project werkt. “Bedrijven als Gropper zijn de echte hoekstenen van de Duitse economie. We hebben groot respect voor hun unieke combinatie van bedrijfsstabiliteit en wendbaarheid van het management. Het werken met hen was voor ons van onschatbare waarde en heeft onze kennis van deze markt vergroot.”

Een duurzame gok

Om zijn groene transitie en duurzaamheidsdoelen te realiseren, zet Gropper nu in op modernisering met energie-efficiënte opslagtechnieken en een logistiek die extra vervoerskilometers tussen verschillende winkels voorkomt. “Bij ons draait modernisering niet alleen om nieuwe tools en technieken. Wat wij voor ogen hebben, is een duurzame zuivelindustrie”, zegt directeur Gropper. “Deze visie past binnen de bredere mondiale trends in de zuivelmarkt die – ondanks de uitdagingen – blijft innoveren op terreinen als afvalvermindering en automatisering.

Gropper vervangt zijn productielijnen door een nieuwere, geautomatiseerde technologie en meer productiecapaciteit. “Gropper geeft niet alleen zijn efficiëntie en de kwaliteit van zijn producten een impuls, maar realiseert ook energiebesparingen nu het van het aardgas afstapt”, aldus Jean-François De Saedeleer, eveneens vanuit de Europese Investeringsbank bij het project betrokken.

EEN HEERLIJKE OPLOSSING

Met zijn high-tech aanpak van duurzame aquacultuur maakt Oceanloop, gevestigd in München, de garnalenkweek toekomstbestendig

Witte tijgarnalen hebben een probleem: ze zijn zo lekker dat mensen er geen genoeg van kunnen krijgen. De vraag naar garnalen groeit met 8% per jaar. Er zijn echter enorme milieu- en maatschappelijke kosten verbonden aan het vervullen van deze behoefte. Witpootgarnalen staan op Greenpeace International's rode lijst van consumptievis omdat zij in verband staan met de vernietiging van mangrovebossen, overbevissing in het wild, vervuiling en ernstige mensenrechtenschendingen in een aantal landen.

Het in München gevestigde Oceanloop wil daar verandering in brengen. "Onze volledig geautomatiseerde, indoor-technologie voor het kweken van garnalen is klimaatonafhankelijk, dus we kunnen dag en nacht, in de winter en in de zomer kweken, bijna overal ter wereld", aldus Fabian Riedel, directeur van het bedrijf.

Het in aquacultuurtechnologie gespecialiseerde bedrijf heeft een nieuw soort garnalenkweekmethode ontwikkeld waarmee de populaire zeevruchten op het land kunnen worden gekweekt en verwerkt in koelere klimaten, zoals in Europa, met een minimale impact op het milieu en onder optimale omstandigheden voor de dieren.

Stedelijke mangroven

Terwijl de meeste garnalen worden gekweekt in ronde vijvers in de open lucht, worden de garnalen van Oceanloop gekweekt in een lange, overdekte tank met klimaatbeheersing. De tank bestaat uit ruimtes met bewegende wanden die de garnalen op basis van leeftijd van elkaar scheiden. De ruimtes zijn ingedeeld in gestapelde horizontale lagen, zodat de dieren kunnen rusten net zoals in hun natuurlijke omgeving. Het water wordt gefilterd en gerecirculeerd in een gesloten proces dat deels wordt aangedreven door hernieuwbare energie, zodat er geen antibiotica of andere farmaceutische producten nodig zijn.

"We merkten een paar jaar geleden dat als garnalen een bepaalde grootte hebben bereikt, ze doorgaans veel tijd doorbrengen op de bodem van de tank", zegt Riedel. "Dit is iets wat ze in de vrije natuur doen, maar niet in traditionele garnalenkwekerijen vanwege het gebrek aan ruimte. Onze stedelijke mangroven zijn een soort wolkenkrabbers onder water, die de garnalen veel meer ruimte bieden om te ontspannen. En daarmee is ons productiesysteem veel efficiënter, want de garnalen zijn er blij mee."

Het bedrijf is van plan de productie te verhogen, eerst door het proefproject in Kiel, aan de Duitse Oostzeekust, uit te breiden en daarna door een nieuwe, veel grotere kwekerij te openen op het Spaanse Gran Canaria, die op wind- en zonne-energie zal draaien. Om de ambitieuze plannen van het bedrijf te financieren, heeft de Europese Investeringsbank een risicokrediet van € 35 miljoen verstrekt – dit is een langetermijnlening die is bedoeld om startende en groeiende bedrijven te helpen uitbreiden zonder daarbij het belang van de bestaande aandeelhouders te doen verwateren. Het krediet wordt gesteund met een garantie vanuit InvestEU, het vlaggenschipprogramma van de Europese Unie dat tot doel heeft investeringen in strategische sectoren te stimuleren.



€ 8,4
miljard

Een lokale bank in Mauritanië financiert, met steun van de EIB, kleine bedrijven die werk bieden aan jongeren en vrouwen.

IMPACTVOLLE MONDIALE INVESTERINGEN

“ Oekraïne moet investeren in kritieke infrastructuur om vitale overheidsdiensten te behouden. We begeleiden Oekraïne hierbij door aantrekkelijke financiering en technische bijstand te bieden. Ik ben trots op het werk dat we daar onder moeilijke omstandigheden doen. ”

Rafal Rybacki, afdelingshoofd kredietverlening publieke sector in het Oostelijk nabuurschap van de EU, EIB Global

“ Genderkloven worden breder. Maatschappijen worstelen met inclusiviteit en duurzaamheid. Het is cruciaal dat onze financiering voor gendergelijkheid ieder jaar toeneemt. Ik ben er trots op dat we vrouwelijke ondernemers helpen toegang tot kapitaal te krijgen. En dat we in de gezondheid van vrouwen investeren. We maken openbaar vervoer en stedelijke ruimten veiliger en toegankelijker voor iedereen, en we stellen vrouwelijke landbouwers in staat hun potentieel optimaal te benutten. ”

Yasmine Pagni, hoofd sociaal beleid, Directoraat Projecten van de EIB

“ Onze eerste ‘schuld voor klimaat’-swap – die we in december sloten met Barbados – is historisch. Het is een innovatief financieel instrument: geld dat anders zou zijn gebruikt voor het betalen van de hoge rente op oude schulden van Barbados, wordt nu geïnvesteerd in klimaatbestendige infrastructuur en het herstel van ecosystemen. Dit is een blauwdruk om kwetsbare landen weerbaarder te maken. ”

Alexandra Almeida, senior kredietmedewerker, EIB Global

EEN STROOM RICHTING DE TOEKOMST

Bosnië en Herzegovina legt de basis voor EU-lidmaatschap met projecten waaruit de kracht en veerkracht van zijn bevolking blijkt

Elke morgen om tien over vijf vertrekt de eerste tram van de dag vanuit Ilidža, een westelijke voorstad van Sarajevo, naar Baščaršija, de middeleeuwse bazaar in het culturele centrum van de stad. Deze tram is in de loop van zijn 140-jarig bestaan een vast gegeven in Sarajevo geworden. Generaties inwoners hebben deze rit gemaakt, waardoor de tram inmiddels onderdeel is van de identiteit van de stad.

Voor Esad Mujagić is de tram meer dan een vervoersmiddel – het is zijn levenswerk. “Toen ik in de jaren 80 in het openbaarvervoer van de stad ging werken, dacht ik niet dat trams mijn loopbaan zouden bepalen”, vertelt hij.

Tijdens de zware belegering van Sarajevo in de jaren 90, reden de trams van de stad voor het eerst in hun geschiedenis niet meer, omdat de routes waren geblokkeerd door het geweld dat de stad overspoelde. Na twee lange jaren werden de tramritten hervat, hoewel de belegering nog niet voorbij was. Vanaf dat moment werkte Mujagić elke dag om de door kogels en granaatscherven veroorzaakte schade te repareren. “Ons doel was om de trams gewoon te laten doorrijden”, herinnert Mujagić zich. “We wilden dat er nog iets van het gewone leven zou terugkeren voor de bevolking.”

In de jaren na de oorlog droegen de oude trams van Sarajevo nog de litten van het conflict en Mujagić heeft zich toen hard gemaakt voor de vervanging van de wagons. Zijn inspanningen werden uiteindelijk in 2024 beloond. Voor het eerst in 40 jaar kon Sarajevo een vloot van nieuwe, helder gele trams tonen. De trams zijn door de Europese Investeringsbank gefinancierd met twee leningen ter waarde van € 75 miljoen. Het doel is verkeersdruk te verminderen en een van de urgentste problemen van Sarajevo aan te pakken: luchtvervuiling.

De trams vormen slechts een van de vele tekenen van vooruitgang die 2024 markeren als een keerpunt voor de langetermijnprojecten van Bosnië en Herzegovina en de Europese ambities van dit land. Begin 2024 stemden EU-leiders officieel in met het starten van toetredingsgesprekken. Belangrijke infrastructurele projecten in het hele land bereiken mijlpalen: nieuwe wegen worden aangelegd, windparken verrijzen en ziekenhuizen worden gemoderniseerd. De Europese Investeringsbank werkte samen met de publieke en de private sector om deze vooruitgang aan te jagen.

De laatste keer dat Sarajevo nieuwe trams kreeg, was in 1984, toe de Olympische Winterspelen er werden gehouden. Mujagić is ervan overtuigd dat de nieuwe tram onderdeel is van een beweging om Sarajevo weer in zijn oude glorie te herstellen. “Het voelt weer net als voor de oorlog. Ik hoop dat dit project slechts een van de vele projecten is die van Sarajevo een echte Europese stad zullen maken en het land klaarstomen voor de Europese Unie.”

“ **Het voelt weer net als voor de oorlog.** ”

De overstroming van de eeuw

Verscholen in een vallei die wordt omringd door vijf groenblijvende bergen, strekt Sarajevo zich uit langs de oevers van de Miljacka. Deze rivier wordt in veel populaire liedjes bezongen en langs haar oevers staan een aantal van de beroemdste bezienswaardigheden van de stad. Er zijn vele bruggen, waaronder de Latijnse brug – de plaats van de moord op aartshertog Frans Ferdinand, die mede de aanleiding voor de Eerste Wereldoorlog vormde.

Een stukje verderop langs de Miljacka kom je vanuit het stadscentrum in uitgestrekte, donkergroene bossen. Hier steek je de grens over van de Federatie van Bosnië en Herzegovina naar de Servische Republiek, een van de twee autonome entiteiten die na de oorlog zijn gevormd. De Servische Republiek heeft een overwegend Servische bevolking en beslaat een groot deel van het oosten en noorden van het land.

Als je rechts afslaat, kom je uit bij het Olympisch skigebied van Sarajevo. Ga je naar links, dan rijd je over een van de schilderachtigste routes van het land. Uiteindelijk bereik je Bijeljina, qua inwoneraantal de op een na grootste stad van de Servische Republiek. Het recente verleden van Bijeljina was, net als dat van Sarajevo, tumultueus. In mei 2014 werd de stad getroffen door de ergste overstroming in de opgetekende geschiedenis van Zuidoost-Europa. De overstroming trof 100 000 mensen, van wie er 33 000 moesten worden geëvacueerd. Meer dan 90 000 hectare land en 35 000 huizen en gebouwen kwamen onder water te staan. De schade bedroeg naar schatting € 1 miljard.

De afgelopen tien jaar werkte Miroslav Čvrgić, adjunct-directeur van de instantie voor openbaar waterbeheer van de Servische Republiek, aan een project dat de regio tegen toekomstige overstromingen moet beschermen. Mede dankzij een EIB-krediet van € 74 miljoen werd in het kader van dit project 160 km aan kanalen en 100 km aan dijken gerestaureerd. Hierdoor is de regio beter bestand tegen overstromingen die als gevolg van klimaatverandering steeds vaker voorkomen. "Nu zijn we beschermd tegen catastrofale overstromingen zoals die in 2014, overstromingen die statistisch gezien eens in de 100 jaar voorkomen", zegt Bijeljina-inwoner Čvrgić.

Terwijl hij dit vertelt, vallen de eerste regendruppels. "Geen probleem", zegt hij, terwijl hij naar de lucht kijkt. "We zijn niet bang meer voor regen."

"Ik voel me eindelijk een echte arts"

Tijdens de overstromingen van 2014 bood het nieuwe ziekenhuis de broodnodige steun. Het ziekenhuis was de eerste grote zorginstelling in de regio Bijeljina sinds 1939. "Het was in die tijd het grootste gezondheidsproject in de Servische Republiek en alle ogen waren dan ook op ons gericht", vertelt Dr Siniša Maksimović, die destijds de directeur van het ziekenhuis was.

Drie jaar na de start van de bouw opende het ziekenhuis in 2013 zijn deuren. Het nieuwe ziekenhuis, met bijna 250 bedden en vijf operatiekamers, verving een aantal verouderde voorzieningen. "De apparatuur, het gebouw, alles was nieuw. Het was destijds de modernste zorginstelling van het land", aldus Maksimović. "En het is ons gelukt op dat niveau te blijven."

Voor hoofdverpleegkundige Radmila Simić, die al 24 jaar in het ziekenhuis werkt, betekende de verhuizing naar het nieuwe gebouw een grote vooruitgang. “Het voelde als een nieuw tijdperk voor onze gezondheidszorg”, zegt ze. “Sindsdien hebben we een snelle vooruitgang gezien.” Tegenwoordig komen de patiënten uit heel Bosnië en Herzegovina, en zelfs uit de omliggende landen. “We bieden geavanceerde gezondheidszorg die eerder niet voorhanden was”, aldus Dr Mikajlo Lazić, kinderarts en tevens de huidige directeur van het ziekenhuis.

De bouw van het ziekenhuis maakte deel uit van een door de Europese Investeringsbank gefinancierd project van € 115 miljoen. Met dit project werd ook het klinisch centrum herbouwd in Banja Luka, de grootste stad van de Servische Republiek. In 2023 sloot de EIB wederom een kredietovereenkomst, ditmaal voor een nieuwe medische campus op de Universiteit van Banja Luka en de verdere modernisering van het klinisch centrum daar. “Waar het om gaat is dat onze patiënten tevreden zijn”, zegt Simić.

Het ziekenhuis betekende een grote verandering voor zowel patiënten als medewerkers. Maksimović herinnert zich nog dat, toen het nieuwe gebouw net was geopend, een collega na een nachtdienst naar hem toe kwam en zei: “Ik voel me eindelijk een echte arts.”

“Hier betekent de rivier leven”

Bijeljina, ingebed tussen de Sava en de Drina, is niet de enige regio in Bosnië en Herzegovina waar rivieren bepalend zijn. Het land zelf heeft zijn naam te danken aan de Bosna, afgeleid van een Illyrisch woord dat “stromend water” betekent. Er is echter geen rivier die meer bepalend is voor een regio dan de Neretva in het zuiden. De 225 km lange Neretva is beroemd vanwege zijn smaragdgroene, ijskoude water – het koudste ter wereld. De rivier loopt dwars door spectaculaire kloven en historische steden, in het bijzonder Mostar, waar een van de bekendste bezienswaardigheden van het land is te vinden: de Oude Brug. De brug, die tijdens de oorlog van de jaren 90 werd verwoest en later herbouwd, is nu een krachtig symbool van verzoening.

“Toen ik opgroeide, zwommen we bij de stranden in het centrum, slechts 50 meter van de oude stad”, vertelt Emir Nuspačić, die al zijn hele leven in Mostar woont. “Maar dat vonden we vanzelfsprekend.” Door slecht beheerde rioolstelsels is de waterkwaliteit verslechterd en worden de beroemde turquoise en groene tinten van de rivier bedreigd. “Toen de stad uitbreidde is onvoldoende aandacht besteed aan het rioolstelsel. Met als gevolg dat er langs de rivieroeveren vele lekkages waren, die je door de begroeiing niet kon zien”, legt hij uit.

Nuspačić is geboren en getogen in Mostar en heeft de stad nooit verlaten. Nu groeien zijn kinderen er op. “Ze zeggen wel dat het leven als een rivier is, maar hier betekent de rivier leven”, zegt hij

Vastbesloten de rivier in zijn oude glorie te herstellen, heeft Nuspačić de afgelopen tien jaar een schoonmaakproject geleid vanuit zijn functie binnen de gemeente. “Aan beide kanten van de rivier hebben we grote opvangsystemen voor slib geïnstalleerd om te voorkomen dat de riolering rechtstreeks in de Neretva wordt geleegd. En de resultaten zijn nu al zichtbaar.”

Slecht 25 km ten noordwesten van Mostar is er nog een man die het redden van zijn lokale rivier als missie heeft. Boro Đolo groeide op aan de oevers van de Lištica. “Hier leren de mensen eerder zwemmen dan lopen”, zegt hij.

Đolo, een zachtaardige opa, werkt in zijn vrije tijd bij een lokale organisatie om de inheemse vispopulatie te herstellen. Beroepsmatig spant Đolo zich al 35 jaar actief in voor de watersector als ambtenaar bij de gemeente Široki Brijeg. Daar leidt hij een project ter verbetering van waterzuiveringsdiensten die de Lištica moeten beschermen. De stad heeft al 25 km aan rioolleidingen en 4 km aan regenwaterafvoer aangelegd en opgeknapt, en realiseert nu een waterbehandelingsinstallatie voor zijn 15 000 inwoners.

De projecten in Mostar en Široki Brijeg maken deel uit van een groter, door de EIB gefinancierd plan, om de kwaliteit van water en waterzuivering in heel de Federatie van Bosnië en Herzegovina te verbeteren. De € 60 miljoen die in deze initiatieven is geïnvesteerd, is onderdeel van € 240 miljoen aan toezeggingen die de Bank heeft gedaan voor de waterinfrastructuur en hoogwaterbescherming in het land.

Een nieuwe wind

De Europese Investeringsbank doet meer dan het milieu beschermen. De Bank helpt Bosnië en Herzegovina ook om zich voor te bereiden op de groene transitie, door de doelen van het land voor hernieuwbare energie te steunen. EIB Global, de ontwikkelingsstak van de Bank, heeft een kredietovereenkomst van € 36 miljoen met het nationale elektriciteitsbedrijf gesloten voor de bouw van een windpark van 50 MW op het hoge plateau van de berg Vlašić, in het geografisch centrum van het land.

Het windpark zal de energievoorziening voor het hele land verbeteren en de stroomopwekkingscapaciteit uit hernieuwbare energiebronnen vergroten. Op de berg Vlašić, dat lokaal bekend staat om zijn traditionele schapenkaas, zullen binnenkort 18 windturbines staan. De jaarlijkse elektriciteitsproductie zal naar verwachting 115 GWh bedragen, genoeg om 20 000 huishoudens van stroom te voorzien en de CO₂-uitstoot terug te dringen met 140 000 ton per jaar – evenveel als 33 000 auto's in die periode uitstoten.

Het krediet komt bovenop de € 21 miljoen aan subsidies die de Europese Unie heeft toegekend via het investeringskader voor de Westelijke Balkan.

Op de weg

Eigenlijk zoals de Neretva de bewoners van Herzegovina verbindt, zo gaat een nieuwe weg door de regio het hele land met elkaar verbinden.

Met een lengte van 679 km, loopt deze weg, bekend als Corridor Vc, helemaal van Boedapest tot de Kroatische kust. Het grootste deel van de weg loopt door Bosnië en Herzegovina. De autosnelweg zal mensen en bedrijven verbinden, reistijden verkorten en economische relaties versterken. Daarnaast staat de weg symbool voor de route van het land naar de Europese Unie.

Met meer dan 148 bruggen en 46 tunnels is Corridor Vc het grootste infrastructuurproject in het land. In 2024 werd aanzienlijke vooruitgang geboekt met de doorbraak van de langste tunnel van het land en de opening van de 1 km lange Herzegovina-brug over de Neretva. De Europese Investeringsbank speelde een belangrijke rol in deze ontwikkelingen en investeerde tot nu toe meer dan € 1 miljard in Corridor Vc.

“**We zijn niet bang meer voor regen.**”

OP HET JUISTE SPOOR

Albanië vernieuwt zijn spoorwegen met financiële en technische steun van de EU – en dringt tegelijkertijd de uitstoot terug

De treinen tussen de centraal gelegen Albanese stad Vorë en de grens met Montenegro rijden gemiddeld slechts 50 km per uur, over een spoor dat tientallen jaren is verwaarloosd. In het kader van de duurzame groeistrategie van het land, investeert de overheid in de modernisering van het spoorwegennet, een plan dat de uitstoot zal verminderen, de veiligheid vergroten en reistijden aanzienlijk zal verkorten. De gemiddelde snelheid van de treinen op het traject zal verdubbelen tot wel 120 km per uur.

Als onderdeel van het economisch en investeringsplan van de Europese Commissie, profiteert het project van een financieel pakket van de EU bestaande uit: een EIB-krediet van € 100 miljoen, een investeringssubsidie van € 126 miljoen vanuit het investeringskader voor de Westelijke Balkan, en een lening van € 98,75 miljoen van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling.

Ter uitbreiding van de centrale TEN-T Mediterrane Corridor verbindt de Vorë-Hani i Hotit-spoorweg de stad Tirana met Podgorica, en vervolgens met het Europese hoofdspoorwegennet. Dit is onderdeel van de overheidsplannen voor de renovatie van 420 km spoorlijn die vanuit de stad Durrës naar het noorden en oosten vertakt. De spoorweginfrastructuur van Albanië, die grotendeels dateert uit de periode tussen 1947 en 1987, is door geldgebrek en onvoldoende onderhoud geleidelijk achteruit gegaan. De situatie is verder verslechterd door de verwoestende aardbeving die het land in 2019 trof.

Nu overweegt Albanië om meer dan 75% van zijn spoorwegennet de komende tien jaar te moderniseren, vernieuwen en elektrificeren.

“**We zijn hier met vele anderen, en iedereen helpt elkaar.**”

“De Europese Investeringsbank blijft een van onze belangrijkste partners bij het realiseren van verschillende strategische projecten op het gebied van weg- en spoorinfrastructuur”, aldus Belinda Balluku, vicepremier en minister van infrastructuur en energie van Albanië.

De EIB, als financieringsarm van de Europese Unie, investeerde tot op heden meer dan € 1,9 miljard in het spoorwegennet van de Westelijke Balkan en is daarmee een van de grootste financiers van de sector in de regio. Tegelijk met de financiering ontwikkelden deskundigen van het adviesprogramma JASPERS – dat door de Europese Commissie en de Europese Investeringsbank wordt gefinancierd – een actieplan om de capaciteit voor het beheer van spoorinfrastructuurprojecten in Albanië te versterken.

“Onze advisering zorgde ervoor dat de spoorwegmaatschappij ruimte kreeg om haar vaardigheden te verbeteren en een en andere weer op ‘op de rails’ te krijgen”, vertelt Jakubik Denis, JASPERS-taakmanager bij deze opdracht.

“Dit zal naar verwachting een positieve impact op het land hebben en bijdragen aan de geleidelijke integratie van de Albanese spoorwegen in het Europese spoorwegennet en de Europese markt, en aan het toetredingsproces van Albanië tot de EU.”

IEDEREEN HELPT ELKAAR

Het herstel van Oekraïne is gericht op verwarming, elektriciteit, water, ziekenhuizen, vrouwen en scholen

De moeder van Vadym Chursin overleed lang voor de oorlog. Van kleins af aan was zijn vader Dmytro zowel zijn enige ouder als zijn beste vriend. De twee zijn nog hechter geworden sinds ze hun woonplaats bij de zuidgrens van Oekraïne ontvluchtten nadat die door Russische soldaten was bezet. "Er is weinig over van ons huis en in onze oude woonplaats staat geen gebouw meer overeind", vertelt Vadym, intussen 16 jaar oud. De afgelopen twee jaar huurden vader en zoon de helft van een huis in Odessa, vlakbij de nieuwe school van Vadym. "We zijn, wat je noemt, ontheemden. We zijn hier met vele anderen, en iedereen helpt elkaar."

Vadym gaat naar School nr. 41 in Odessa, een van de eerste scholen die vanuit het eerste EIB-herstelprogramma voor Oekraïne is hersteld. De Europese Investeringsbank helpt bij de renovatie van meer dan 300 scholen, ziekenhuizen en sociale woningen in zo'n 150 Oekraïense steden. In meer dan tien regio's heeft de hulp van de EIB geleid tot verbetering van de stroom-, gas-, water- en afvalvoorzieningen. Inmiddels heeft de Bank meer dan 100 projecten afgerond en komen er iedere week nieuwe hulpverzoeken binnen.

Onze belangrijkste initiatieven

- De EIB-Groep heeft in de afgelopen drie jaar meer dan € 2 miljard uitgekeerd om Oekraïense steden te herstellen en dringende behoeften te bekostigen. De Bank heeft ongeveer € 4 miljard uitgeleend aan de landen rondom Oekraïne, om de huisvesting, scholen, medische zorg en werkgelegenheid voor vluchtelingen te ondersteunen.
- Een van de nieuwste financiële instrumenten is het EU-fonds voor Oekraïne, dat bedoeld is om openbare gebouwen te herbouwen, overheidsdiensten te herstellen en ondernemers te helpen. Diverse landen binnen de Europese Unie hebben al ruim € 420 miljoen toegezegd voor dit fonds.
- De Europese Investeringsbank is partner in de Ukraine Facility, een financieringsmechanisme van de Europese Unie, met een herstelprogramma van € 50 miljard dat tot 2027 loopt. De Bank zal meer dan € 2 miljard van dit fonds besteden aan energie, wegen, spoorwegen, water, huisvesting en onderwijs.
- Belangrijke projecten in 2024 zijn onder andere de uitbreiding van het Europese noodnummer 112 tot Oekraïne; steun voor UNIT.City, Oekraïne's eerste innovatiepark voor digitale vaardigheden en training; en een krediet van € 50 miljoen voor nieuwe metrostellen in Kyiv.
- In september 2024 heeft de EIB als financieringsarm van de Europese Unie een reddingsplan van € 600 miljoen voorgesteld om Oekraïne de winter door te helpen en ervoor te zorgen dat bedrijven en huizen elektriciteit en verwarming hebben. Er zullen bunkers worden gebouwd om elektrische knooppunten tegen bombardementen te beschermen.

KAPITAAL MAAKT HET MOGELIJK

Van logistiek in Zuid-Afrika tot windenergie op zee in Oost-Azië: de Europese Investeringsbank investeert in impactfondsen met projecten die echt een verschil maken

Elke dag passeren 1 000 vrachtwagens de grens tussen Zuid-Afrika en Mozambique, op weg naar de haven van Maputo. De rit van 100 km naar de kust duurt gewoonlijk zo'n 12 uur. Vervolgens zijn de vrachtwagens vol grondstoffen als chroom, magnetiet en citrusvruchten zo'n zes tot acht uur bezig om de grens over te steken en douaneformaliteiten af te handelen. Maar een paar kilometer voor de file begint ligt een nieuwe weg naar een alternatieve grensovergang die wordt beheerd door The Logistics Group. Dit Zuid-Afrikaanse bedrijf wordt door de Europese Investeringsbank Groep gesteund via een investering van bijna \$ 75 miljoen in de fondsen van Africa Infrastructure Investment Managers, een fondsbeheerder gevestigd in Kaapstad. Daar nemen de formaliteiten slechts 45 minuten in beslag en worden de goederen overgeladen op treinen die rechtstreeks naar Maputo rijden. "Je hoeft je vrachtwagen niet te parkeren, je hoeft niet uit te stappen en je hebt geen gedoe met papieren", aldus Anton Potgieter, algemeen directeur van The Logistics Group. Dit bespaart klanten niet alleen tijd en geld, maar helpt hen ook hun CO₂-uitstoot terug te dringen.

Om bedrijven als The Logistics Group te steunen, en daarmee projecten die bijdragen aan de EU-beleidsdoelen in regio's als Zuid-Afrika, investeert de Europese Investeringsbank in ervaren en deskundige impactfondsen. "Als je in de praktijk iets wil realiseren, dan heb je kapitaal nodig", zegt Gergely Horvath, investeringsmedewerker bij de Europese Investeringsbank. "Daarmee maak je echt dingen mogelijk." De Europese Investeringsbank werkt al sinds 2008 met Africa Infrastructure Investment Managers. In 2024 investeerde de Bank nog eens € 30 miljoen in de fondsen van het bedrijf.

Made in Taiwan

Door gericht te investeren in bepaalde fondsen met ervaren beheerders, kan de Europese Investeringsbank bijdragen aan de beleidsdoelen van de Europese Unie via partners overal ter wereld. Bijvoorbeeld via haar investering van \$ 100 miljoen in het Copenhagen Infrastructure Partners' Global Markets Fund II, waarmee de Bank de ontwikkeling van de offshore windindustrie in opkomende markten steunt. Een van de projecten van de Deense fondsbeheerder is het in mei 2024 opgeleverde offshore windpark Changfang-Xidao, 11 km van de westkust van Taiwan. Zodra het volledig operationeel is, zal het park naar verwachting bijna 600 MW opwekken, waarmee de Taiwanese capaciteit voor het opwekken van windenergie met 25% zal toenemen

“**Als je in de praktijk iets wil realiseren, dan heb je kapitaal nodig.**”

EEN TOEKOMST VOL DIVERSITEIT

Een lokale bank in Mauritanië verstrekt kredieten om vrouwelijke ondernemers en jongeren meer kansen te bieden op een eigen bedrijf of een baan

Toen Cheikh Mohamed Elkarachi tijdens de COVID-19-pandemie het bedrijf van zijn vader overnam, was een van de eerste veranderingen die hij doorvoerde gericht op het helpen van vrouwen op de werkvloer. “Ik wilde vrouwen in dienst nemen, maar we hadden niet eens damestoiletten”, vertelt Elkarachi, algemeen directeur van Rim Foam, een van de grootste leveranciers van schuim en matrassen in Mauritanië. “Ik zorgde voor afzonderlijke toiletten, zodat vrouwen zich hier prettiger zouden voelen. Ook begon ik vrouwen te werven voor belangrijke posities, omdat ik vind dat de bedrijven in mijn land diverser moeten worden.”

Om deze verbeteringen door te voeren en om zijn productie uit te breiden, sloot Elkarachi in mei 2024 een kleine lening af bij een lokale Mauritaanse bank, de Banque pour le Commerce et l'Industrie. Deze bank kon Elkarachi en veel andere ondernemers helpen dankzij een lening van € 20 miljoen die zij had gekregen van de EIB. De Bank sloot deze kredietovereenkomst in februari 2024 om financiële bijstand te bieden aan kleine en middelgrote ondernemingen, met name ondernemingen in Mauritanië die werk bieden aan jongeren en vrouwen. Tegen het einde van 2024 had de Banque pour le Commerce et l'Industrie al ongeveer de helft van de financiering die zij van de Europese Investeringsbank had ontvangen doorgeleend via kleine kredieten.

Moed om te investeren in ideeën

Het belangrijkste doel van deze EIB-lening is de werkgelegenheid aan te jagen en meer mensen aan te moedigen een bedrijf te starten. De economie van Mauritanië heeft ernstig geleden onder de pandemie en er is een grote behoefte aan investeringen in het bedrijfsleven. Zo kon de Banque pour le Commerce et l'Industrie in 2024 diverse bedrijven helpen, waaronder de schuimfabriek van Elkarachi, een aantal private gezondheidsklinieken en installateurs van zonnepanelen, een pastafabrikant en een bedrijf dat apparatuur verkoopt voor het verwerken van rijst.

In Mauritanië is het niveau van de economische inclusie, met name als het gaat om vrouwen, veel lager dan in de omliggende landen zoals Marokko en Senegal. Het percentage werkende vrouwen bedraagt ongeveer 26%. Volgens cijfers van de Wereldbank is dit percentage al decennialang hetzelfde. Onder mannen is de arbeidsparticipatie bijna 60%. Door ervoor te zorgen dat vrouwen aan het werk kunnen, zal het bruto binnenlands product flink stijgen. De werkloosheid onder jongeren is ook hoog in Mauritanië, zo'n 24%.

“Ik vind dat bedrijven in mijn land diverser moeten worden.”

Om in aanmerking te komen voor steun van de Banque pour le Commerce et l'Industrie, moeten bedrijven in Mauritanië laten zien dat ze (proberen te) handelen in lijn met de '2X Challenge'. Dit mondiale initiatief werd tijdens de G7-top in 2018 gelanceerd om ontwikkelingsbanken te helpen in vrouwen te investeren. Het meest recente doel van de 2X Challenge is om ten minste \$ 20 miljard te investeren in programma's gericht op vrouwen in de periode 2024-2027. “Mauritanië heeft een enorm potentieel voor duurzame groei, met name met zijn rijke natuurlijke bronnen, de ontwikkeling van hernieuwbare energie en de omvangrijke visserijsector”, vertelt Marc-Antoine Coursaget, EIB-kredietmedewerker voor West-Afrika. “Door vrouwen en jongeren in hun kracht te zetten, kunnen we deze sterke punten uitbouwen en zorgen voor een veerkrachtiger economie.”



8

KAPITAAL- MARKTEN- UNIE

“ We gaan door met onze grensverleggende reis om te laten zien hoe ‘distributed ledger’-technologieën kunnen bijdragen aan de transparantie, efficiëntie en veiligheid op kapitaalmarkten. In november hebben we, in nauwe samenwerking met een aantal prominente marktdeelnemers, vier digitale transacties afgrond: drie obligatie-emissies en een obligatiebelegging. Dit is een belangrijke stap vooruit in het testen en bevorderen van digitale oplossingen en het promoten van de integratie van deze oplossingen in het Europese financiële ecosysteem. ”

Marco Zimmermann, directeur Treasury en Kapitaalmarkten, Directoraat Financiën van de EIB

PLATFORMS VOOR KAPITAAL

De kapitaalmarktenunie zal securitisatie- en risicokapitaalmarkten stimuleren, zodat er meer wordt geïnvesteerd in de reële economie. Een aantal Europese pioniers laat nu al zien hoe dit zou kunnen werken

Toen IPM Rubi zijn productielijnen voor metaalstempelen moest moderniseren, vroeg de midkap uit Vitoria-Gasteiz financiering aan bij Banco Santander. Met een lening van € 4 miljoen van deze Spaanse bank kon IPM Rubi zijn fabrieken in de regio's Galicië en Álava aanpakken. Dit leverde het bedrijf in oktober 2024 een duurzaamheidsprijs op voor het halveren van zijn energieverbruik – en dus ook van zijn uitstoot. Daarnaast zorgde de modernisering ervoor dat IPM Rubi, met 400 werknemers, de ontwikkelingen in de autosector kan bijhouden en zijn twee grootste klanten kan behouden: Mercedes Benz en Stellantis – het moederbedrijf van onder andere Fiat, Opel en Peugeot.

“Voor ons is dit cruciaal. Zonder dit project hadden we niet kunnen overleven”, vertelt algemeen directeur Ricardo Romo. “En zonder de financiering hadden we dit niet kunnen doen.”

De gemoderniseerde productielijnen zijn voor personenauto's. Maar Romo verwacht dat hij binnenkort vergelijkbare verbeteringen moet doorvoeren in zijn lijnen voor vrachtauto's. “We hopen dat de banken ons opnieuw zullen helpen”, zegt hij, “zodat we de elektrificatie van de autosector kunnen bijhouden.”

“**Zonder dit project hadden we niet kunnen overleven.**”

Dat is waar het fysieke bedrijf van IPM Rubi, dat een omzet heeft van € 128 miljoen, en de ongreepbare wereld van financiële securitisatie bij elkaar komen. Banco Santander bundelt leningen zoals de lening aan IPM Rubi samen in effecten, verkoopt deze effecten vervolgens aan beleggers en gebruikt de opbrengst weer om nieuwe leningen te verstrekken – bijvoorbeeld aan IPM Rubi voor zijn vrachtautolijn. Securitatie is een enorme, liquide markt in de Verenigde Staten en Azië. Europa is bezig met een inhaalslag, zodat er meer financiering vrijkomt voor bedrijven als IPM Rubi, die van levensbelang zijn voor de reële economie. In het kader van haar steun aan de kapitaalmarktenunie – de eengemaakte Europese markt voor kapitaal – investeert de Europese Investeringsbank in securitatie-transacties van Europese banken en ontwikkelt zij innovatieve securitatiestructuren die hopelijk zullen resulteren in een grotere markt.

Efficiënte financiering voor het mkb

In vergelijking met de Verenigde Staten en Azië heeft strenge regelgeving de groei van securitatie in Europa enigszins vertraagd, met name in het deel van de markt voor securitatieactiviteiten met een hogere rating en een lager rendement. Daarom steunt de EIB-Groep nu innovatieve banken met grote investeringen in securitatie-transacties waarmee een meer liquide markt wordt gecreëerd.

Dit is onderdeel van een plan van de EIB om als financieringsarm van de Europese Unie de kapitaalmarktenunie te promoten. Tegelijkertijd komt hierdoor ook financiering vrij voor het midden- en kleinbedrijf (mkb) in verschillende sectoren, waaronder speerpunten als klimaat en innovatie. “We zijn bezig onze deelname aan de securitatiemarkt uit te breiden”, vertelt Manuel Conthe, kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank. “Het is een efficiënte manier om leningen aan het mkb te financieren.”

Daarom werkte de EIB-Groep aan een investering van € 530 miljoen in een securitatie-transactie met Banco Santander die in mei 2024 is gesloten. De Europese Investeringsbank investeerde € 440 miljoen in

“ We moeten de investeringen en inspanningen van de EIB-Groep richten op die plekken waar de markt en de initiatiefnemers ons het hardst nodig hebben. ”

effectentranches met een hoge rating, ontstaan uit een pool van Santanders leningen aan haar klanten. Daarnaast werd € 60 miljoen toegewezen aan niet-beleggingswaardige tranches. Als tegenprestatie stemde Santander ermee in om twee keer dat bedrag aan nieuwe leningen te verstrekken aan Spaanse mkb- en midkapbedrijven, die van levensbelang zijn voor de economie van het land en een cruciale rol spelen bij het aanjagen van werkgelegenheid en groei. “Door de verkoop van deze obligaties, maken we capaciteit vrij voor extra leningen aan klanten”, aldus Koldo Oleaga Gascue, hoofd Asset Mobilisation bij Santander in Madrid. “We recycelen kapitaal, en geven meer steun aan gemeenschappen en onze klanten.”

Een kloof op de securitisatiemarkt dichten

De Europese securitisatiemarkt is in de afgelopen tien jaar iets gegroeid. Maar de groei is over het algemeen beperkt gebleven tot de tranches van transacties met een lager risico. Seniortranches, waarbij het risico en dus ook het rendement lager is, vormen het grootste aandeel van de meeste gesecuritiseerde structuren – vaak bijna 80%, net als bij de securitisatietransactie van Santander. Dat betekent dat banken als Santander een aanzienlijk aantal van dit soort tranches op de markt moeten plaatsen.

En dat is precies waar de investering van de EIB-Groep een grote rol speelt. “Door een belangrijk deel van de seniortranche te kopen, zorgt de EIB-Groep ervoor dat de volledige structuur van zeer grote transacties op de markt kan worden geplaatst”, aldus Bálint Kónya, analist gestructureerde financiering bij het Europees Investeringsfonds.

Het Europees Investeringsfonds (EIF) is de dochteronderneming van de Europese Investeringsbank die zich richt op het mkb. Hoewel de EIF-investering in de securitisatietransactie van Santander € 30 miljoen bedroeg en daarmee veel kleiner was, speelt de deskundigheid van het EIF op het gebied van synthetische effecten een belangrijke rol bij het structureren, uitonderhandelen en uitvoeren van securitisatieactiviteiten voor zowel zichzelf als de Bank. De bijdrage van het Europees Investeringsfonds – reden voor Santander om een portefeuille ter waarde van € 60 miljoen aan nieuwe leningen voor mkb- en midkapbedrijven in het leven te roepen – bevatte ook de toezegging dat 30% van de nieuwe leningen bestemd moet zijn voor duurzame investeringen en 20% voor financiering die bijdraagt aan gendergelijkheid, zoals bedrijven van vrouwelijke ondernemers.

Voor Karen Huertas, senior investeringsmanager bij het Europees Investeringsfonds, bewijzen deze deals de waarde van de EIB-Groep in de kapitaalmarktunie. “Deelname van de EIB-Groep aan deze deals laat zien dat securitisatietransacties economisch efficiënt zijn en goed op de markt worden geplaatst, terwijl we ook blijven bijdragen aan de groei van de Europese economie”, legt Huertas uit. “We moeten de investeringen en inspanningen van de EIB-Groep richten op die plekken waar de markt en de initiatiefnemers ons het hardst nodig hebben.”

Geboren en getogen in de Europese Unie

Europese bedrijven zijn over het algemeen afhankelijker van bankfinanciering dan hun tegenhangers in de Verenigde Staten en Azië, waar de risicokapitaalmarkt groter is. Om deze reden worden Europese startups vaak gekocht door Amerikaanse investeerders. De Europese kapitaalmarkten missen ook de diepte van de markten in de VS, omdat ze nationaal zijn en daarom relatief beperkt in omvang.

De meest recente impuls voor de kapitaalmarktenunie begon met een initiatief van de Europese Commissie in 2020. Tijdens een Eurotop in Brussel in maart 2023, riepen EU-regeringsleiders op “tot grotere collectieve inspanningen, waarbij beleidsmakers en marktdeelnemers in de hele Unie worden betrokken, om verder werk te maken van de kapitaalmarktenunie.” In oktober 2024 toonden de ministers van Financiën binnen de EU zich verheugd over de voorstellen van de Europese Investeringsbank om de kapitaalmarktenunie te verdiepen.

President Nadia Calviño heeft meermalen gesproken over de verschillende manieren waarop de Europese Investeringsbank een aantal van de bouwstenen voor een kapitaalmarktenunie zou kunnen leveren, zodat “ideeën die in de Europese Unie zijn geboren ook in de Europese Unie blijven.” Een van deze ideeën is een securitisatieplatform dat meer gestandaardiseerde deals mogelijk maakt, waardoor kleinere banken worden aangetrokken om deel te nemen en hun kapitaal vrij te maken in ruil voor leningen aan het mkb.

Tijdrovend

Standaardisering is belangrijk omdat het opzetten van securitisatieactiviteiten op maat ingewikkeld en tijdrovend is.

In juli sloot de Europese Investeringsbank een deal met BPCE, een grote Franse bankengroep. De Europese Investeringsbank en het Europees Investeringsfonds kochten senior obligaties: de Bank investeerde € 750 miljoen en het Fonds € 50 miljoen. Op zijn beurt stemde BPCE ermee in om binnen drie jaar twee keer dat bedrag aan nieuwe leningen te verstrekken. In een primeur voor de Europese Investeringsbank in Frankrijk zijn de nieuwe leningen gericht op kleine bedrijven in de innovatiesector, waaronder gezondheidstechnologie. “Dit

is iets waar we zeker meer van willen”, zegt Nicolas Mardam-Bey, de kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank die betrokken was bij de transactie. “De kapitaalmarktenunie moet de regelgeving versoepelen om meer emissies mogelijk te maken.”

“**De schaal van de activiteiten van de Europese Investeringsbank zorgt voor economische efficiëntie.**”

Totdat de kapitaalmarktenunie vooruitgang boekt, maakt de deelname van de Europese Investeringsbank op zich al deals mogelijk die anders misschien helemaal niet hadden plaatsgevonden. “De schaal van de activiteiten van de Europese Investeringsbank zorgt

voor economische efficiëntie”, aldus Jean-Philippe Foeillet, expert leader bij de unit Investment Banking van Natixis (onderdeel van BPCE). “Voor deze transacties is veel geld, tijd en informatietechnologie nodig, en daarom hebben ze veel baat bij schaalvoordelen die het beheer ervan rendabeler maken.”

Gezien de omvang van de EIB-deal weet Foeillet dat hij ook andere beleggers kan aantrekken om in dezelfde structuur deel te nemen.

Structuren die platforms zouden kunnen zijn

En de structuur die is ontwikkeld voor de deal met BPCE is zelfs nog complexer dan de gebruikelijke vormen van securitisatie – en innovatiever.

De meeste securitisatieactiviteiten bestaan uit een vaste pool van onderliggende leningen die in een bepaalde periode zijn aangegaan. Dankzij de BPCE-deal kan de Franse bank de onderliggende leningen regelmatig vervangen door nieuwe leningen. De bank kan deze structuur nog tientallen jaren voortzetten, lang nadat de eerste onderliggende leningen zijn afbetaald. Volgens Jesper Skoglund, manager gestructureerde financiering bij het Europees Investeringsfonds en betrokken bij de BPCE-deal, lijkt de structuur daardoor meer op het soort securitisatieplatform dat de Europese Investeringsbank zou kunnen opzetten in het kader van haar steun voor de kapitaalmarktenunie. “We willen dit soort securitisatie-instrumenten blijven inzetten om de uitgifte van nieuwe leningen aan te moedigen”, vervolgt hij. “Dit zal zorgen voor een activerende securitisatiemarkt in Europa en leningen aan de reële economie stimuleren.”

Techkampioenen

Het Europees Investeringsfonds is ook betrokken bij een ander initiatief voor de kapitaalmarktenunie van de Europese Investeringsbank Groep, dat in feite een op zichzelf staand investeringsplatform is.

Het European Tech Champions Initiative is opgezet om een gat te dichten in de risicokapitaalmarkt in Europa, door publieke en private middelen aan te trekken. Het gat is ontstaan omdat de meeste Europese deep-tech bedrijven door buitenlandse beleggers worden gefinancierd. Slechts een klein deel wordt gefinancierd door Europese beleggers, en vrijwel niets van die financiering is opgehaald op de kapitaalmarkten.

Het Europees Investeringsfonds is goed voor een groot deel van het risicokapitaal in Europa, doordat het belegt in fondsen die op hun beurt investeren in startups en scale-ups. Het Tech Champions Initiative 2.0 doet dit ook – maar richt zich daarnaast op het mobiliseren van grote reservoirs aan gelden van bijvoorbeeld Europese pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen, die bij Tech Champions uitkomen via een beleggingsinstrument. Dergelijke beleggers vinden over het algemeen dat risicokapitaal teveel tijd en geld kost om er relatief kleine risicokapitaalinvesteringen mee te doen; het Tech Champions Initiative 2.0 biedt hen een kans om een grotere investering te doen via een instrument dat hen in één keer toegang geeft tot een gediversifieerde Europese risicokapitaalportefeuille. “Zodra beleggers zich verdiepen in deze beleggingscategorie, zullen ze eerder geneigd zijn om grotere bedragen hiervoor in te zetten”, aldus Adrian Zambrano, structureringsdeskundige bij het Europees Investeringsfonds.

De Europese risicokapitaalmarkt zal door het Tech Champions Initiative een tweeledige impuls krijgen. Enerzijds doordat beleggers zoals pensioenfondsen de markt zullen betreden door in het Tech Champions-platform te beleggen. En anderzijds doordat dit zal leiden tot meer investeringen in risicokapitaalfondsen, waardoor een groter aantal van die fondsen hun fondswervingsdoel kunnen behalen en er meer financiering beschikbaar zal zijn voor startups en scale-ups. “We proberen Europese beleggers toegang te geven tot deze beleggingscategorie”, legt Zambrano uit. “Hoewel dit nogal een uitdaging is, verwachten we dat het een baanbrekende oplossing zal zijn.”

Om het fonds op te starten hebben zes EU-lidstaten en de Europese Investeringsbank € 3,7 miljard geïnvesteerd. Het fonds gaat naar verwachting in 2025 open voor private beleggers.

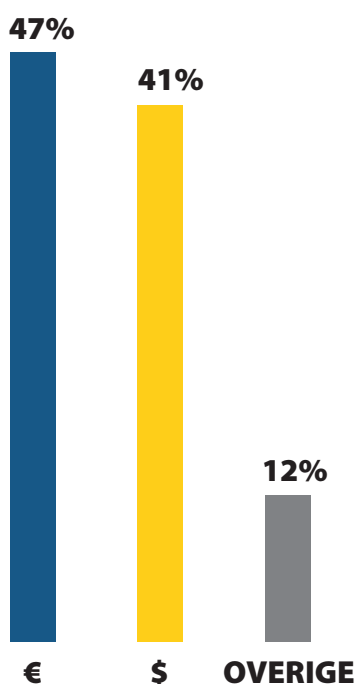
“**We verwachten dat het een baanbrekende oplossing zal zijn.**”

WAAR HET GELD VANDAAN KOMT

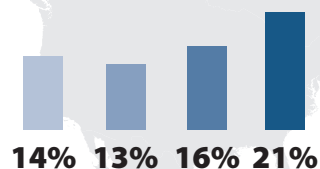
De Europese Investeringsbank, een van 's werelds grootste multilaterale financiële instellingen en verstrekkers van klimaatfinanciering, financiert projecten die overal in Europa en de wereld economische groei aanjagen, klimaatactie steunen en sociale vooruitgang bevorderen. Om deze ambities te realiseren en aan haar kredietdoelstellingen te voldoen, haalt de Europese Investeringsbank langetermijngelden op via obligatie-emissies op de internationale kapitaalmarkten. Deze obligaties trekken wereldwijd investeerders aan.

In 2024 haalden we € 63,4 miljard op door de uitgifte van obligaties in 13 verschillende valuta's, waaronder € 18,3 miljard aan groene en duurzame obligaties. Hoewel de focus op de euro en de Amerikaanse dollar lag, gaf de Bank ook obligaties uit in andere valuta's, zoals de Australische dollar, Zwitserse frank, Egyptische pond, de pond sterling, Hongkongse dollar, Indiase rupee, Mexicaanse peso, Noorse kroon, Poolse zloty, Zweedse kroon en Zuid-Afrikaanse rand, om haar financieringsbronnen te diversifiëren.

EMISSIE PER VALUTA



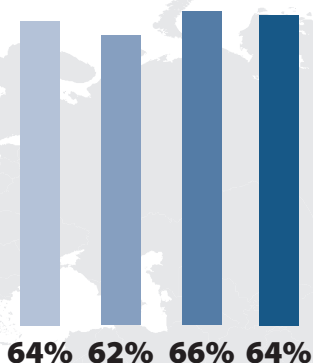
NOORD- EN ZUID-AMERIKA



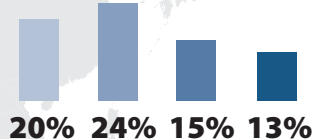
De investeerders voor deze emissies zijn nog steeds voornamelijk Europees, goed voor twee derde van de totale investering. Het resterende deel komt van investeerders uit Azië, Noord- en Zuid-Amerika, en het Midden-Oosten en Afrika – wat de mondiale aantrekkingskracht van de Europese Investeringsbank onderstreept.

Als leider op het gebied van innovatie van kapitaalmarkten loopt de Europese Investeringsbank voorop als het gaat om duurzame financiering en digitale transformatie. In 2024 bedroeg de totale waarde van al onze groene en duurzame obligaties sinds de uitgifte van onze eerste groene obligatie in 2007, meer dan € 100 miljard. Deze obligaties zijn bestemd voor de financiering van milieu- en sociale projecten. Onze meest recente grensverleggende inspanningen betreffen de emissie van verschillende digitale obligaties. In 2024 versterkten we ons leiderschap op het gebied van digitale innovatie door deel te nemen aan de verkennende stappen die het Eurosysteem neemt met nieuwe technologieën voor het afwickelen van transacties in centralebankgeld door professionele partijen.

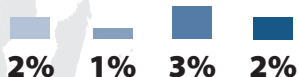
EUROPA



AZIË



MIDDEN-OOSTEN EN AFRIKA



BESTUUR VAN DE ORGANISATIE

De EIB is zowel een EU-instelling die verantwoording aflegt aan de lidstaten als een bank die bij haar besluitvorming, bestuur en controles te werk gaat volgens de beste bancaire praktijken.

De Raad van Gouverneurs bestaat uit ministers van elk van de 27 EU-lidstaten; doorgaans zijn dit de ministers van financiën. De gouverneurs bepalen het kredietbeleid van de Bank en verlenen eenmaal per jaar hun goedkeuring aan de jaarrekening. Zij nemen besluiten over kapitaalverhogingen en over de deelname van de Bank aan financieringsactiviteiten buiten de Europese Unie. Ook benoemen zij de leden van de Raad van Bewind, de Directie en het Comité ter controle van de boekhouding.

De Raad van Bewind neemt besluiten over de kredietverlening, de plaatsing van obligaties en andere financieringskwesaties. De Raad komt maandelijks bijeen en ziet erop toe dat de Bank opereert in overeenstemming met de EU-verdragen, de eigen statuten van de Bank en algemene richtlijnen afkomstig van de Raad van Gouverneurs. Er zijn 28 raadsleden; iedere lidstaat nomineert één lid en daarnaast benoemt de Europese Commissie eveneens één lid. Tevens zijn er 31 plaatsvervangende raadsleden. Ter verbreding van de vakinhoudelijke deskundigheid van de Raad van Bewind zijn zes deskundigen benoemd die als adviseurs zonder stemrecht deelnemen aan de bijeenkomsten van de Raad. Tenzij in de statuten anders is bepaald, worden besluiten genomen met meerderheid van stemmen, in aanwezigheid van ten minste een derde van de stemgerechtigde leden en met een vertegenwoordiging van ten minste 50% van het door de lidstaten geplaatste kapitaal. De voorzitter van de Raad is de president, die geen stemrecht heeft.

De Directie is het interne besluitvormingsorgaan van de Bank. De Directie ziet toe op de dagelijkse gang van zaken bij de Bank, bereidt de besluiten van de Raad van Bewind voor en zorgt ervoor dat deze worden uitgevoerd. Eens per week komt de Directie bijeen. De Directie werkt onder het gezag van de president en onder toezicht van de Raad van Bewind. De overige acht leden van de Directie zijn de vicepresidenten van de EIB. De leden worden benoemd voor een verlengbare periode van zes jaar en zijn uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de Bank.

De Bank heeft een onafhankelijk Comité ter controle van de boekhouding dat rechtstreeks verantwoording aflegt aan de Raad van Gouverneurs. Het Comité is verantwoordelijk voor de controle van de financiële administratie van de EIB en de EIB-Groep. Ook moet het jaarlijks toetsen of de activiteiten van de EIB – en haar financiële administratie – op deugdelijke wijze worden uitgevoerd, en of de activiteiten van de Bank aan de beste bancaire praktijken voldoen. Het jaarverslag van het Comité over het boekjaar wordt ingediend bij de Raad van Gouverneurs, samen met de reactie hierop van de Directie. Het Comité bestaat uit zes leden, die worden benoemd voor een niet-verlengbare ambtstermijn van zes opeenvolgende boekjaren. Daarnaast mag de Raad van Gouverneurs drie waarnemers benoemen die het Comité bij specifiek taken ondersteunen.

HET ACTIVITEITENPLAN VAN DE EIB-GROEP HOOGTEPUNTEN 2025-2027

- **Bedrijfsgroei en concurrentievermogen**
- **Investerings in risicokredieten met meer risico**
- **Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van disruptieve technologieën**
- **Hernieuwbare energie en duurzame infrastructuur**
- **Veiligheid en defensie**

Verstreckende technologische veranderingen, de toenemende kosten van klimaatverandering en de vraag naar meer investeringen in defensie, huisvesting en mondiale problemen zijn naar verwachting de aandachtspunten voor de periode 2025-2027.

Verwacht wordt dat de totale waarde van de door ons gesloten transacties zal stijgen naar € 95 miljard in 2025.

De financiering van de Bank voor klimaatactie en milieuduurzaamheid zal ook in 2025 meer dan 50% bedragen. We intensiveren onze steun voor bedrijfsgroei en concurrentievermogen, en investeren meer geld via risicovollere kapitaalinvesteringen en risicokredieten.

Ons werk in Europa in 2025 zal bijdragen aan sectoren als hernieuwbare energie en duurzame infrastructuur, energienetten en interconnectoren, een betere auto-industrie, meer groene waterstof en -opslag, en minder koolstofuitstoot door de zware industrie.

We steunen een nieuw Strategic TechEU-programma om de financiering voor onderzoek, digitalisering en technologie te verhogen. We zullen meer investeren in nieuwe technologieën zoals kwantumcomputing, kunstmatige intelligentie, biotechnologie en gezondheidswetenschappen.

De EIB-Groep gaat meer bijstand verlenen aan de sectoren defensie en beveiliging. Er zijn inmiddels partnerschapsovereenkomsten gesloten met het NAVO Innovatiefonds en met het Europees Defensieagentschap.

We breiden de financiële steun en advisering voor betaalbare huisvesting uit, in het bijzonder voor de jongere generaties. We leggen meer nadruk op de volgende drie terreinen: onderzoek naar nieuwe bouwtechnologieën, energie-efficiëntie van oudere woningen en nieuwbouw van betaalbare woningen.

We verwachten in 2025 met nieuwe initiatieven te komen voor een sterkere kapitaalmarktenunie. We zullen voorstellen doen voor meer robuuste markten voor groene en digitale obligaties, om Europese bedrijven te helpen meer publieke en private financiering te krijgen. Het Europees Investeringsfonds zal een sleutelrol spelen in het begeleiden van de risicokapitaalsector.

EIB Global gaat zich concentreren op sectoren als watervoorziening, kleine bedrijven en energie-efficiëntie. We blijven steun verlenen aan Oekraïne en aan de oostwaartse uitbreiding van de Europese Unie. Het Middellandse Zeegebied en Afrika ten zuiden van de Sahara blijven de belangrijkste bestemmingen voor ons mondiale werk.

Tenslotte zal de EIB-Groep processen verder versimpelen om sneller financiële bijstand en advies te kunnen bieden ter ondersteuning van het Europese concurrentievermogen. We komen met ambitieuze voorstellen om financieringsmandaten te vereenvoudigen, rapportageverplichtingen te verminderen en administratieve rompslomp terug te dringen.



De kernprioriteiten van de Europese Investeringsbank
Meer informatie vindt u [hier](#)

PRIORITEITEN VOOR WELVAART



Europese
Investeringsbank | Groep